

A LENYUGVÓ NAP

Egy gyülekezet hanyatlása a világ
hatására

**EZ A KÖNYV INGYENES PÉLDÁNY
KERESKEDELMI FORGALOMBA
NEM HOZHATÓ**

ISBN 978-963-89947-4-5

**KIADJA: DIRICZI TIBOR
NAGYÉR DAMJANICH U. 49**

AMIKOR MÉG ÉGETT A TŰZ

A lenyugvó nap bíborszínűre festette a téli tájat. A dombokon és a völgyekben szétszórt tanyák kéményeiből egyenesen felfelé szállt a füst. Elena lába alatt ropogott a hó, amint a ligetes domboldalon kanyargó ösvényen igyekezett a lemenő nap irányába. Sietett, mert még volt vagy két kilométer Gorcsukék tanyájáig, és szeretett volna még sötétedés előtt odaérni.

Amint a kis erdőt elhagyta, észrevette, hogy két ember közeledik az úton. Egy pillanatra megállt, és összehúzott szemmel fürkészte, hátha megismeri őket. Valóban, Iván és Mária közeledett, akikre gondolt. Mária úgy belebújt a nagy sálkendőjébe, hogy alig ismerte meg. Megvárta őket.

– Jó estét, Elena! Igen hideg idő lett. Nem fázol?

– Nem, hála Istennek. Jól felöltöztem.

– Mi újság van otthon? Péter nem bántott, hogy eljöttél?

– Most nem volt részeg, de morgott magában, és szidta a hívőket, hogy minden tisztességes asszonyt elcsábítanak. Mondtam neki, hogy ne mondjon rájuk semmit, amíg saját maga meg nem győződik arról, hogy milyenek. Úgy tűnik, hogy később mindig megbánja, amikor az ital hatása alatt nagyon durván bánik velem.

– Az Úr munkálódik, hátha egy napon ő is eljön a gyülekezetbe. Nem szabad elfáradnunk érte is imádkozni. Az Úr szeretete az, amely valóban megérinthet mindenkit, és akkor ennek a szeretetnek már nem lehet ellenállni.

– Igen, amikor Valentina átjött hozzám vagy fél évvel ezelőtt, és elhívott a gyülekezetbe, őszintén szólva, nem sok vágyat éreztem, hogy elmenjek. De olyan sok szépet mondott róla. Kérte, hogy legalább egyszer menjek el, és megta-
pasztalom azt a szeretetet, ami a testvérek között van. Valóban hajtott a kíváncsiság is, de inkább az ő kedvéért mondtam, hogy a következő vasárnap este elmegyek vele.

Péter nem szólt ellene semmit, azt mondta, hogy menjek, ő addig elmegy a cimborákkal mulatni.

– Emlékszem, Elena, akkor éppen Kulmanovéknál volt a gyülekezet. Amikor Valentinával beléptél, olyan megszépent voltál, nem tudtad, mit tegyél.

– De hamar feloldódtam. Olyan érzés hatotta át a lelke-
met, amelyet addig még soha nem éreztem. Valami ellenáll-
hatatlan szeretet sugárzott felém. Ez volt az, amit egyik ér-
zékszervünkkel sem tudunk felfogni, de a lélek azonnal érzi.
Megragadott az ének és a prédikáció is. A résztvevőkből va-
lami csodálatos szeretet sugárzott. Amikor hazafelé ballag-
tunk, mondtam Valentinának, hogy alig várom, hogy ismét
mehessek a gyülekezetbe. Otthon elmondtam Péternek
mindent, de őt nem nagyon érdekelte. Azt mondta, hogy ő is
nagyon jól érezte magát a cimborái társaságában.

Már félhomály volt, amikor megérkeztek úti céljukhoz,
Gorcsukék egyszerű, kis házához. Az ablakon levő vastag
függönyön keresztül halvány fény szűrődött ki. Csendben
kinyitották az ajtót, és egymás után bementek a belső szo-
bába, ahol már tizenöten vagy húszan csendben beszélget-
tek. A sarokban levő kályhában a tűz pattogott, és ontotta a
meleget. Jól is esett az elfáradt érkezőknek átfázott testüket
felmelegíteni.

Egyre többen érkeztek, végül már nem maradt ülőhely
az újonnan érkezők számára. A fiatalok a fal mellett álltak.
Alexander, a gyülekezet idős pásztora csendben beszélgetett
néhány testvérrel. Valamit szólt hozzájuk, és a fehér kendő-
vel leterített asztalhoz lépett. Az asztalon egy nagy Biblia fe-
küdt, összekulcsolt kezét erre tette. A helyiségben mindenki
elhallgatott, és minden szem rá figyelt. Nyugodt és tisztele-
tet parancsoló hangon megszólalt:

– Drága testvéreim az Úr Jézus Krisztusban. Ma egy
csodálatos alkalomra gyűltünk össze itt, kedves testvéreink
házában, félrevonulva a világ zajától és hitünk ellenségeitől.
Olyan csodálatos az a szeretet, amelynek melege átjárja szí-

vünket, amint itt egymásra találva valóban felmelegedünk. Kint hideg és sötét van, de ebben a szobában a tűz melege járja át átfázott testünket. A világban is hideg és sötét van, de lelkünket Krisztus szeretete járja át, amely egy családdá kapcsolt össze bennünket. Mi nemcsak beszélünk arról, hogy testvérek vagyunk, hanem át is éljük azt. De nagy árat fizetett ezért az Úr Jézus. Ezért jöttünk ma össze, hogy az Ő szenvedéséről és haláláról emlékezzünk, és erre nézve együtt részesüljünk abban a kenyérben, amely az Ő értünk megtört testét jelképezi, és a borban, mely azt a drága vért jelenti számunkra, melyet értünk ontott a Golgotán. Jézus kifizette mindegyikünk adósságát helyettünk, és ez a nagy áldozat azért történt, hogy most itt Őbenne összeforrva, mint az Ő Gyülekezete, Teste lehetünk jelen.

A kis szobában a néma csendet csak a sírás hangjai törtek meg, amint Jézus áldozatát átérezve hallgatták a beszédet. Majd Alexander így folytatta:

– Szükséges azért, hogy vizsgáljuk meg magunkat, hogy akiknek most közösségünk is van egymással, méltatlanok ne legyünk azáltal, hogy valami rejtett, le nem rendezett bűnünk van. Mert ezzel Krisztus Teste, a szent Gyülekezet ellen vétkeznénk, mint ahogy Pál apostol írja a Korintusi levélben. Ha már egy rossz érzés, egy kicsi békétlenség lenne is valamelyikünk szívében a másik iránt, azt előbb rendezzük le, és csak utána járuljunk az Úr asztalához. Krisztus, mint említettem, olyan nagy árat fizetett ezért a gyülekezettért is, olyan drága neki ez a kis közösség, hogy nem hagyhatja válasz nélkül, ha valaki így vét ellene. Ha viszont tiszta szívvel jövünk az Úr asztalához, olyan áldással távozzunk ismét, hogy úgy érezzük, a szívünk túl kicsi ahhoz, hogy mindazt magunkkal vigyük. Olvassunk az előttünk álló evangéliumból, hogy valóban elmehessünk drága Urunkkal a Golgotára és átérezhessük valami részben szenvedéseit, melyet értünk égő szeretete és a mi bűnünk terhe okozott.

Miután olvasott a Bibliából és a kis közösség Jézus haláláról emlékező hálaénekeket énekelt, részesültek a nagy áldásban, mely még inkább összekötötte őket Krisztus szeretete által. A testvéri csókok, az örömkönnyek még inkább egy családba olvasztották őket össze, és szívüket eltöltötte a Szent Lélek édes jelenléte. Olyan érzések hatották át őket, mintha az Isten Fia testben is köztük lett volna, és Ő maga árasztotta volna rájuk áldását. Az üldözés és megvetés minden keserősége eltűnt a tiszta szeretet csodálatos ölében.

A testvérek még késő estig együtt maradtak, és ahogy érkeztek, szépen, kettesével-hármasával elindultak hazafelé. Elena Máriával és annak férjével egy darabig némán ballagott a telihold által megvilágított úton. Nem volt szükségük lámpásra, mert a holdfény beragyogta a hófödte tájat.

– Olyan érzésem volt ma este, mintha a mennyben lennék. Milyen csodálatos lesz majd ott, ha már ebben a kis közösségben ilyen földöntúli boldogság tudja átjárni az ember szívét! – szólalt meg Mária, amint Elenával karonfogva ballagott, és csizmájuk alatt ropogott a hó. – Mikor a világban voltunk, el sem tudtuk képzelni, hogy ilyen boldogok lehetünk valaha. Állandó anyagi gondokkal küszködtünk, soha nem volt nyugalunk. Persze, azután mindig egymást hibáztattuk. Sem a pénz, sem a szórakozás nem tudta kielégíteni a lelkünket.

– A napokban olvastam, amikor az Úr arról beszél, hogy a szeretet sokakban meghidegül. Arról az időről szól, amikor vissza fog jönni a Földre. Még olyan messze van ez az idő? Mert én még semmit nem érzek ebből a meghidegülésből. Olyan csodálatos ez a szeretet, hogy teljesen értéktelenné teszi előttünk az egész világot! Olyan érzés van bennem, amikor látok egyet a testvérek közül, mintha angyalt látnék. Vagy már vannak olyan gyülekezetek a világon, ahol ez a testvéri szeretet kihűlt?

– Lehet az is – szólalt meg Iván elgondolkodva –, de még a mi gyülekezetünket is érhetik ilyen hatások.

– Ó, ne! – kiáltott fel Elena. – Én nem szeretném azt az időt megérni. De úgy gondolom, ha nem engedjük be köztünk a világot, hanem imádkozunk, az Úr megőrzi köztünk ezt a szeretetet. Megborzadok még a gondolattól is, hogy egyszer eljön az az idő, hogy nem lesz ilyen forró vágyunk elmenni a gyülekezetbe, hanem csak szokásból fogunk járni. Ó, Isten őrizzen minket ettől, drága testvéreim!

Az útról letérve Iván és Mária hazakísérték Elenát a faluba. Még egy jó félórás útjuk volt közösen a kis ösvényen, így tovább folytatták meghitt beszélgetésüket. Maguk is meglepődtek, hogy milyen gyorsan eltelt az idő, és megálltak Péter és Elena háza előtt. Bent sötét volt. Iván kezét nyújtott Elenának:

– Az Úr áldjon meg, kedves testvérem! Imádkozunk érted, Péterért is. Nyugodalmas jó éjszakát!

– Nagyon köszönöm, hogy hazakísértetek. Olyan nagy áldozatot hoztok mindig értem.

– Nagyon szívesen – szólta Mária. – Egyáltalán nem esik nehezünkre, hiszen addig is együtt lehetünk. Most hallottuk, hogy az Úr milyen sokat tett értünk.

– Az Úr fizesse meg nektek, kedveseim!

Elena megölelte Máriát, és némán nézett utánuk, míg alakjuk eltűnt a közeli utcasarkon. Amikor bement, Péter már aludt. Nem ébresztette fel, csendben lefeküdt. Az éjszaka csendjében gondolataiban ismét megélénkült a gyülekezetben eltöltött idő. Lelkét átjárta a békesség és szeretet csodálatos érzése, és magát az Úr oltalmába ajánlva álomba szenderült.

*„Mert egy a kenyér, egy Test vagyunk
mindannyian, akik az egy kenyérből részesedünk”
(1Kor 10,17).*

Reggel, amikor Elena felébredt, Péter még aludt. Még sötét volt kint. Átment a kiskonyhába, és begyújtott a tűzhelybe. Kinyitotta a kredenc ajtaját, és a bögrék mögül egy Bibliát vett elő. Leült az asztal mellé, és óvatosan kinyitotta, vigyázva, hogy szétesett lapjai ne hulljanak ki.

Már két napja volt nála a Könyv, és ma este tovább kellett adnia a Korev családnak, ezért kihasználta az időt, hogy minél többet olvashasson belőle. Tudta, hogy ezután tizenkét napig nem lesz lehetősége olvasni, mivel összesen öt család osztozott a Biblián, és mindenkinél három napig volt, mielőtt továbbadta a következő családnak.

Olvasás közben fél szemmel mindig a házat figyelte. Ha Péter lámpát gyújt, azonnal el kell tennie a Bibliát. A legutolsó alkalommal ugyanis észrevette, hogy olvas, és mérgesen tépte ki kezéből a Bibliát, és úgy a földhöz vágta, hogy lapjai széthullottak a kiskonyha padlóján. Mikor Elena sírva mondta neki, hogy ez nem az ő könyve, durva hangon förmedt rá, hogy vigye vissza azonnal annak, akitől kapta, és nem akar többé ilyen értelmetlen olvasmányt a házban látni. Nem érdekelték őt különösebben a kommunista eszmék sem, de a Biblia iránt valami megmagyarázhatatlan gyűlöletet érzett. Nagymamája buzgón járt ugyan a pravoszláv templomba vasárnaponként, és mélyen vallásos aszszony volt, de őt soha nem látta Bibliát olvasni. Egyszer volt fiatal legény korában egy Szentírás a kezében, egy pár sort olvasott belőle, de mivel nem értette, hamar félre is tette, közömbös volt számára. Gyűlölete akkor kezdett egyre inkább fellángolni, amikor fiatal felesége megismerkedett a hívők gyülekezetével, és rendszeresen kezdett járni az összejövetelekre. Haragja ellenére mégis sokat tűnődött: felesége olyan nagy változáson ment keresztül, hogy erre nem talált magyarázatot. Azon töprengett, hogy ez összefüggésben lehetett a Bibliával és a gyülekezettel, de soha nem fárasztotta magát, hogy ezen mélyebben elgondolkozzon.

Elena felpillantott, és látta, hogy a szobában már ég a villany. Egy pillanat alatt összecsukta a Bibliát, és visszarakta a helyére. Kivett két bögrét, az asztalra tette, és készítette a reggelit.

Péter egykedvű és szótlan volt egész reggeli alatt. Nem szidta Elenát, nem is kérdezte, hol volt este olyan sokáig – tudta ő azt jól. Reggeli után vállára vette a tarisznnyát, amibe Elena elkészítette az ebédjét, elköszönt, és elment dolgozni.

Elena hamar lepakolta az asztalt, és kiment, hogy elrendezze a jóságokat. Amint belépett az istállóba, hogy egy villa szénát tegyen a tehén elé, azonnal látta, hogy baj van. A tehén az oldalán feküdt felfúvódva, mint egy nagy hordó. Látta az állaton, hogy nagyon szenved. „Bárcsak Péter még itthon lenne” – gondolta. De most neki kellett tennie valamit, ezért elsietett a szomszédos utcában lakó állatorvoshoz. Hamar odaért, zörgetett, de senki nem válaszolt. Várt egy kicsit, de még mindig csend volt.

Éppen reménytelenül távozni készült, amikor a ház mögött vödör zörgését hallotta. Hamar megkerülte a házat, és éppen szembe találta magát az állatorvos feleségével

– Mi járatban ebben a nagy hidegben? – kérdezte az asszony meglepődve.

– A doktor urat keresem. A tehenet reggel felfúvódva találtam, és attól félek, hogy nagyon rossz állapotban van. Nagyon sürgősnek látszik a dolog.

– Hát az elég nagy baj, kedvesem, mert a doktor úr átment a városba, és dél előtt aligha ér haza. De ha megérkezik, elküldöm.

– Köszönöm. Nagyon remélem, hogy addig kibírja az a szerencsétlen jóság.

Elena elköszönt, sarkon fordult, és kisietett a kapun. Ahogy hazaért, első útja az istállóba vezetett. Reménytelen látvány fogadta. A jóság még rosszabb állapotban volt. Szeme kidüledt, és már alig szuszogott. Most hova menjek?

– gondolta magában. A szomszédok már mind elmentek dolgozni, az asszonyok pedig mit tudnának segíteni?

Hirtelen átvillant a gondolatán egy ígerész, amit ma reggel olvasott: „Minden gondotokat Őreá vessétek, mert néki gondja van rátok!” Most valóban rászakadt a gond. De ezzel a gondjával is mehet Isten elé?

Hova mehetne máshová? Mit fog szólni Péter, ha az állat elpusztul? Még inkább káromkodni fog? Mit fog majd neki mondani, ha szitkozódik, hogy hol van Isten, ha megengedte, hogy ilyen történjen azzal, aki hozzá imádkozik? Úgyis olyan nehezen jönnek ki a kis fizetésből, és még egy ilyen kár... hogy vészelik ezt át?

Bement a szobába, és leborult az ágyra. Nem talált szavakat, nem is volt képes imádkozni. Még mindig csak ezek a gondolatok jártak a fejében. Pedig most csendre vágyott. Olyan csendre, amikor Isten meghallja a szív érzéseit is anélkül, hogy azokat szavakba tudná önteni. Egyetlen gondolat fogalmazódott meg benne, amely azután csodálatos békességgel töltötte el: „Legyen meg a Te akaratod!”

Ismét kiment az istállóba. A tehén már nem mozdult. Elena összekulcsolt kézzel állt az ajtófélfának támaszkodva, és maga elé merengett. Azután hamar kiment az istállóból, elrendezte a többi jószágot, és összeseperte az udvart.

Délután két óra körül érkezett ki az állatorvos. Nem volt már tennivalója. Megnézte a tetemet, és elment.

Alighogy elment az állatorvos, Péter is hazaérkezett. Elena megfogta a kezét, és bevezette az istállóba. Péter öszseráncolt homlokkal bámulta az élettelen testet.

– Mi történt?

– Nem tudom, drágám. Mikor reggel kijöttem, már alig szuszogott a szerencsétlen, azonnal rohantam az állatorvoshoz, de nem volt otthon. Üzentem neki, de mire kijött, elpusztult a jószág.

– Ilyenkor hol van az Isten? Imádkozol hozzá, hiszel benne, pedig nem érdekli, hogy mi történik veled?! Ha volna Isten, akkor gondot viselne rólad, nem engedné meg, hogy ilyen történjen veled. Tudná, hogy szegények vagyunk, és nem sújtana ilyen nehéz helyzettel.

Péter hangja egyre emelkedettebb lett, miközben Elena csak állt, hátát az istálló falának támasztva, összetett kézzel merengve maga elé.

– El ne merjél menni megint a gyülekezetbe! Mi értelme az ilyen hiábavaló életnek? Semmivel nem lettünk gazdagabbak azóta, sőt még amink van is, elveszítjük.

– Nem tudjuk Isten útját kifürkészni. Ő tudja, miért engedte ezt meg, biztosan valami célja volt vele – szólta Elena.

Péter nem válaszolt. Valamit még morgott, amikor kiment az istállóból, de Elena nem értette.

Péter átment néhány szomszédhoz segítséget kérni, hogy a dögöt elszállítsák. Amikor elmentek, Elena kivette a szekrényből a Bibliát, és vállkendője alá rejtve elsietett Andrej Iljevék háza felé. Mindössze két utcával laktak lejjebb. Amikor belépett, Natasa kedvesen fogadta.

– Isten hozott, drágám. Örülök, hogy átjöttél. Mehetünk együtt a gyülekezetbe?

– Ó, sajnos nem. Úgy gondolom, ma nem megyek el.

– Mi történt?

– Péter ma nagyon mérges. Megdöglött a tehenünk ma délben, és szidott, meg morgott. Azt mondta, hogy meg ne lássa, hogy még egyszer elmegyek a gyülekezetbe. Nagyon nehéz helyzetben érzem magam. Kérlek, ha elmentek, mondd meg a testvéreknek, hogy imádkozzatok értem. Nem tudom, miért engedte meg Isten, hogy ez történjen.

– Ó, nagyon sajnálom. Adja az Úr, hogy valahogy jóra forduljon a dolog. Hiszem azt, hogy majd úgy fog rendeződni, hogy valami áldás származik belőle.

– Tegnap olyan nagy örömmel jöttem haza a gyülekezetből, most annál nagyobb a vágyam, de úgy érzem, most

jobb, ha itthon maradok. Nem akarok egyelőre a jövőre gondolni, csak hinni abban, hogy majd az Úr gondot visel. A Bibliát adjátok oda, legyetek szívesek, Korevéknek, ők következnek.

*„Tudjuk pedig, hogy akik Istent szeretik,
azoknak minden javukra van”
(Róm 8,28).*

Másnap, miután Péter hazajött a munkából, együtt ültek az asztalnál, és éppen befejezték az ebédet, amikor valaki kopogott. Iván lépett be.

– Isten áldjon titeket! – köszöntötte a háziakat.

– Szervusz, Iván, foglalj helyet! – szólt Péter.

Iván levette a nagykabátját, leült a tűzhely melletti székre, kabátját az ölében tartva.

– Tegnap este Natasa elmondta a gyülekezetben, hogy mi történt nálatok. Nagyon sajnáltuk mindnyájan. Arról beszélgettünk, hogy hogyan tudnánk segíteni. Egy akarattal arra jutottunk, hogy mindenki lehetősége szerint adakozva összegyűjtjük nektek a téhen árát.

Ekkor a kabát belső zsebéből egy zacskót húzott elő, és letette az asztalra.

– Engem bíztak meg a testvérek, hogy átadjam nektek az Úrnak nevében. Fogadjátok szeretettel.

Elena szeme hirtelen könnyel telt meg. Péter csak mereven bámult maga elé. Néhány másodpercig nem tudtak szólani semmit. Végül Elena törte meg a csendet.

– Hogy tudjuk ezt meghálálni a testvéreknek?

– Úgy gondolom, ezt nem kell a testvéreknek meghálálni, csak egyedül Istennek. Így teljesedik be, hogy egy közösség tagjai vagyunk, ugyanannak a Testnek a tagjai. Ha valakit bánat ér, mindnyájan bánkódunk. Ha öröm ér valakit, mindnyájan örülünk. Olyan egység volt tegnap is a közös-

ségben, mindenki kész volt segíteni. Több pénz gyűlt össze, mint egy tehén ára. Dicsőség az Úrnak!

Míg Iván és Elena beszélgettek a gyülekezetéről, a tegnapi esti összejövetelről, az Igéről, amelyet kaptak, Péter csak ült összeroskadva, és nem szólt egy szót sem. Egyszer csak felfemelte a fejét, először feleségére, majd Ivánra nézett, és azt mondta:

– Legközelebb én is elmegyek a gyülekezetbe.

*„...hogyan amazoknak bősége is pótolhassa
a ti fogyatkozástokat, hogy így egyenlőség legyen köztetek”
(2Kor 8,14).*

ANGYALOKAT VÁRVA

Péter már egy hónapja látogatta a hívők összejöveteleit, és minden alkalmat kihasznált, hogy ott lehessen, amikor egyik gyülekezeti alkalommal Alexander bejelentette, hogy a németországi gyülekezetekből testvérek szeretnék őket meglátogatni, és néhány napot eltölteni közöttük.

– Február hatodikán érkeznének Moszkvából. Ott addig már egy néhány napot eltöltenek, és nálunk is szeretnének a gyülekezetben részt venni. Moszkvából is elkísérnék őket a testvérek közül néhányan, különösen azok, akik együtt voltak Szibériában német foglyokkal, és jól megtanulták a nyelvet. Meg kell beszélnünk, hogy kiknél aludnának éjszaka, és miként tudjuk megoldani, hogy mindnyájan együtt lehessünk velük minél többet. A moszkvai testvérekkel együtt kilencen jönnek. Hajnal négy óra előtt érkezik be a vonat az állomásra – ismertette a tervet Alexander.

– Oda délután elmegy az utolsó busz – mondta Alekszej Vaszil. – De én szívesen eléjük gyalogolok, jó két óra alatt oda lehet érní. Ha fél kettőkor elindulunk, kényelmesen odaérünk.

Hamar összeállt a vendégek programja. Beosztották őket éjszakai szállásra. Huszonhárman jelentkeztek arra, hogy hajnalban átgyalogoljanak a vasútállomásra, hogy a testvérekkel előbb találkozzanak, és a reggeli busszal hazakísérjék őket.

Hatodikán hajnalban, fél kettőkor a hívők kis csoportja gyülekezett a falu közelében levő kolhoztanya előtt. Háromnegyed kettőre beszéltek meg az indulást, de addigra a korábban megbeszélt huszonhárom helyett több mint harmincan indultak útnak a vasútállomás felé.

Hideg, hófúvásos idő volt, és ez a több mint kétórás gyaloglást igen megnehezítette, de a kis csoport örömmel és vá-

rakozással indult útjára. Nem is lehetett ez másképpen, hiszen olyan örömmel készültek a testvérekkel való találkozásra, akiket bár még soha nem láttak, mintha magát az Urat várnák. Az együttlét, az Igéről való beszélgetés, a találkozás örömében a gyaloglás nem is tűnt nekik fáradtságosnak. Az út egy részét énekléssel töltötték el.

Amint közeledtek a városhoz, kisebb csoportokra oszlottak el, hogy a feltűnést elkerüljék. Az állomáson értesültek arról, hogy a hófúvás miatt a vonatok sokat késnek. A Moszkvából érkező vonatról háromórás késést jeleztek előre. Addig a fűtött váróteremben beszélgettek, egyesek szunyókáltak.

Végre a hangosbemondó jelezte a vonat érkezését. A testvérek kis csoportokban várakoztak a peronon. Soha nem látták még azokat, akiket vártak, de biztosak voltak benne, hogy megismerik őket. Így is történt. Nagy volt a találkozás öröme.

Hamarosan indult a buszuk hazafelé. A buszban is kisebb csoportokban beszélgettek a tolmácsok által, és elmondták a vendégeknek, hogy sok testvér várja őket összegyűlve. Mivel a buszsofőrt ismerték, megkérték, hogy álljon meg a Kulmanovék tanyájához vezető bekötőútnál, innen gyalog tették meg a kicsit több mint egy kilométeres szakaszt.

A németországi vendégeket szemmel láthatóan meghattotta a fogadtatás. A szemüket törülgették, amint a testvérek egyenként köszöntötték őket. Reggeli után összegyűltek a legnagyobb szobában, amit gyülekezeti teremnek használtak. Nem volt benne más bútor, csak székek és az ablak előtt fehér kendővel leterített kis asztal. A szoba zsúfolásig megtelt, a folyosón is álltak testvérek.

– Kedves testvéreink! – szólalt meg Alexander. – Nem találunk szavakat, hogy megköszönjük a mindenható Istennek, hogy megsegített, megőrzött titeket az úton, és minden baj nélkül érkeztetek meg hozzánk. Úgy vártunk titeket,

mint angyalokat. Csodálatos az a szeretet, amely összeköt bennünket, pedig soha nem láttuk még egymást, és mégis tudjuk, érezzük, hogy testvérek vagyunk. Szeretnénk, ha szólnátok hozzánk valami építőt, amit az Úr ad a szívetekbe.

Egy magasabb, középkorú testvér állt fel, mellette pedig a tolmács.

– Kedves testvérek! Nagy várakozással indultunk el néhány napja Németországból, a testvérek imájától kísérve. Megkértek rá, hogy szerető üdvözlétüket adjuk át nektek, akik bár nem ismernek titeket, imádkoznak értetek. Mint mondtam, nagy várakozással indultunk, de most úgy vagyunk, mint Sába királynője Salamonnál. Még a felét se mertük gondolni annak a szeretetnek, amit tapasztalunk köztetek. Olyan, mintha álom lenne, hogy itt lehetünk olyan testvérek között, akiknek titokban kell összegyűlniük, akiket hitük miatt a társadalom kitaszít, akik sokszor magas bírságokat fizetnek a hitük miatt, és állásukat elveszítik.

A szóló egy pillanatra megállt, mert elérzékenyült. A gyülekezetben sokan sírtak az öröm és a meghatottság miatt. A testvér folytatta:

– Mi, akik a szabadságból jövünk, és a lelki alvással küzdünk, meghatódva tapasztaljuk ezt a szeretetet köztetek. Megijedve látjuk ennek tükrében saját állapotunkat, hogy a szabadságban mennyire elveszítettük a buzgóságot. Mi imádkozunk az üldözött testvérekért itt Oroszországban, de most látom, mennyivel nagyobb szükségünk van nekünk a szabadságban és anyagi jólétben élő keresztyéneknek a ti imádságaitokra. Vigyázzatok, nehogy valamikor a pénz, a jólét titeket is eltérítsen ettől a szeretettől!

A nap hátralevő részét együtt töltötték a testvérek. A helybeliek sokat kérdezgettek a vendégektől a gyülekezeteikről, hogy szaporodnak-e, milyen a bizonyágtétel közöttük. Nagyon elszomorította őket, hogy Németországban van ugyan kényelmes imaházuk, de mégsem megy el mindenki

rendszeresen az imaórákra, és alig vannak megtérők, azok is leginkább a gyülekezet tagjainak a családjából kerülnek ki.

Azután elbeszélték, hogy sokan a jelenlevők közül hosszú éveket töltöttek különböző fogolytáborokban Szibériában és Észak-Oroszországban, vagy börtönökben. Sokan nem tértek vissza övéikhez, hanem ott haltak meg, és már a túlsó parton várják szeretteiket. Bár enyhült az üldözés az utóbbi időben, de fiataljaik most is börtönökben vannak az ország távoli helyein, mert a katonaságuk ideje alatt nem fognak fegyvert.

Az egyik idős néni elmondta, hogy férjét nem sokkal a háború után ítélték el huszonöt évre és vitték el Szibériába, mert faluról falura járt és hirdette az Igét, és sokan megtértek. Egyedül maradt öt kicsi gyerekkel, de a testvérek mindig segítettek nekik. Több mint hat évig semmit nem tudott a férjéről, akkor kapta meg az első levelet tőle. Majd azt követően hamarosan távirat érkezett, hogy meghalt, és ott temették el valahol. Ahogy elmondta a történetet, a testvérek könnyeztek. Arról a reménységéről is bizonyosságot tett, hogy hamarosan ismét meg fogja látni a férjét, és minden fájdalomnak vége lesz.

Későre járt az idő, amikor a testvérek a vendégeket éjszakai szállásra elosztották. Ivánékhoz egy fiatalabb házaspár jutott egy tolmáccsal együtt.

A reggeli ideje alatt volt lehetőség beszélgetni, mert körülbelül tíz órakor kellett indulniuk otthonról. Meghalt ugyanis egy idős néni a gyülekezet tagjai közül, és a temetése 11 órakor kezdődött a néni otthonában.

– A temetési szertartás nagyon jó alkalom arra, hogy bizonyosságot tegyünk a hitünkről. Ez az egyetlen prédikálási lehetőség, amit a hatóság elnéz nekünk – magyarázta Iván a vendégeknek a nap programját. – Általában ilyenkor sokan

jönnek el a faluból és a környékről is, nem csak a rokonság. A halottat felravatalozzák az udvaron, ott tartjuk a prédikációt, utána kikísérjük a temetőbe.

– Éppen akartam kérdezni, hogy miként tud a gyülekezet szaporodni, ha titokban gyűlik össze – mondta Hans.

– Igen, az egyik alkalom a temetés. Ezenkívül kettesével el szoktunk menni a városba, és közben a gyülekezet könnyörög a testvérek eredményes munkájáért, hogy az Úr adjon előnkbe olyat, aki fogékony Isten Igéje iránt. De leginkább az életünkkel igyekszünk bizonyosságot tenni Krisztus mellett.

– Ti hogy jutottatok Krisztus megismerésére?

– Hát ennek számunkra elég szégyenteljes előzménye volt – kezdte el a történetet Iván szemlesütve. – Volt egy hívő szomszédunk, illetve még van is, akit ki nem állhattam. Akkor se tudtam megmondani, hogy miért, valószínű, csak azért, mert hívő. Pedig semmit nem ártott nekünk, sőt mindig nagyon barátságos volt velünk. Én viszont ott ártottam neki, ahol tudtam. Egyik este, munka után, amikor a fizetésemet megkaptam, hazafelé tartottam a munkából. Bementem a kocsmába, és elég jól beittam. A pénztárcámban volt az egész havi fizetésem az igazolvánnyal együtt, és valószínű, hogy nem tettem bele rendesen a zsebembe, ezért kiesett az utcán. Kerestem is másnap, de hiába. Este a szomszédom kopogtatott, és elhozta a pénztárcát. Borzasztó kellemetlenül éreztem magam, már arra sem emlékszem, hogy megköszöntem-e neki. Hiánytalanul benne volt a pénz, de még egy kis lapot is találtam benne, amire ez volt írva. „Jézus Krisztus mondta: Jöjjetek énhozzám mindnyájan, akik megfáradtatok, és én megnyugosztalak titeket.” Még akkor este átmentem hozzá, és mondtam neki, ha megengedi, legközelebb elmennék vele a gyülekezetbe. Azóta minden alkalmat kihasználok, hogy együtt lehessenek a hívő testvérekkel.

– Amikor Iván hazajött, azt mondta nekem, hogy ide el kell mennem nekem is – folytatta a történetet Mária. – Először nem sokat adtam az egészre, de olyan sok jót mondott róla, sőt észrevettem, hogy az élete is változni kezdett. Pusztán a kíváncsiság vitt el először, de amint beléptem a kis szobába, ahol sokan voltak összegyűlve, megérintett egy családias légkör. Ezt az érzést nem lehet elmondani.

– Nem is kell – szólalt meg Elizabet. – Én tegnap úgy éreztem magam a gyülekezetben, hogy azt gondoltam, ha a mennyben ilyen érzés lesz, akkor az megér minden fáradságot. Nem is gondoltam, hogy van még ilyen gyülekezet a Földön. Minket a jólét nagyon tönkretett, ezt most látom csak igazán. Boldogok lehettek ebben a szegénységben.

– Nem vagyunk mi szegények. Minden napra megvan a napi kenyerünk – védekezett Iván. – Az Úr olyan csodálatosan gondot visel, sokszor nem is tudjuk, hogy alakult ez ki. Ha például valakit ér valami anyagi kár, azonnal összeadjuk rá a pénzt. Így volt nemrég is, amikor egy családot megbüntettek félévi keresetre, mert istentiszteleten kapták őket a házuknál. Ha valaki házat épít, a gyülekezet aprajánagyja ott van segíteni. A kukoricatörés, vagy bármilyen nagyobb munka mindig a hívők társaságában történik. Annyira szeretünk együtt lenni, hogy minden ilyen alkalmat kihasználunk.

– A gyülekezet tagjai teljesen ingyen dolgoznak egymásnak? – kérdezte Hans.

– Ezt hogy érted?

– Hát úgy, hogy nem kérnek érte pénzt?

– Hát... ilyen fel sem merül – válaszolt Iván tágra nyílt szemmel. – Mi testvérek vagyunk, a testvérek pedig nem pénzért dolgoznak egymásnak.

– Na jó, de mindenki pénzből él, és nem lehet elvárni senkitől, hogy egy másik testvérnek ingyen dolgozzon – szólalt meg Elizabet.

– Nem várjuk mi azt el egymástól, hanem szívesen tesszük. Jézus olyan sokat tett értünk, hát ennyi keveset mi is megtehetünk érte. Azt mondja az Ige, hogy amit eggyel tesszünk az Ő kicsinyeivel, azt Ővele magával tesszük. Bár erről nem szoktunk beszélgetni, de úgy gondolom, vagyis úgy hiszem, hogy amit szívesen tesszünk meg egymásért, azt az Úr megáldja, úgyhogy nem fog hiányozni a pénz, amit azért kapnánk. Inkább igyekszünk hit által élni.

Hans és Elizabet egymásra néztek, majd mindkettő le-sütötte a szemét. Nem szóltak egy szót sem, szemmel láthatóan nagyon elmerültek a gondolataikban. Egy percig némán ültek az asztalnál, majd Elizabet törte meg a csendet:

– Azt gondoltuk, hogy jövünk valami segítséget hozni a szegény orosz testvéreknek, és most mi érezzük magunkat szegényeknek, akik tőletek kapunk segítséget.

– Mi is gyarló emberek vagyunk, akiknek állandóan segítségre van szükségünk. Azért is olyan jó, hogy ilyen szoros a kapcsolat itt a testvérek között. Ha valaki eltévedne, hamar észrevehetjük. Nagyon örülünk Alexandernek, kis gyülekezetünk pásztorának. Nagyon alázatos testvér. Együtt tud sírni a másik fájdalmával. Minden hónapban legalább egyszer, de lehet, hogy inkább kétszer is meglátogatja a gyülekezet minden tagját, és nagyon odafigyel a lelki állapotára.

– Nincs olyan, hogy valaki bűnbe esik? – kérdezte Hans.

– Dehogynem, a Sátán itt is munkálódik. Nem régen volt egy eset, amikor egy testvérnek volt egy eladó hízója, és megegyezett a szomszédjával, hogy eladja neki száz rubelért. De valaki ráígért még tíz rubelt, ezért azt mondta a szomszédjának, hogy sajnálja, de mivel más többet adna érte, így csak 110 rubelért tudja odaadni neki. A szomszédjának nagyon kellett a hízó, ezért kénytelen volt kifizetni a kért összeget. De szidta őt is, meg a hívőket is, és ez más testvéreknek is a fülébe jutott. Figyelmeztették ezt a testvért, hogy tegye jóvá, de úgy látszott, hogy a tíz rubel fonto-

sabb volt neki, vagy nem tudta magát megalázni. A gyülekezet is figyelmeztette, de nem volt hajlandó eleget tenni a kérésnek. Sőt, egy ideig a gyülekezetbe sem jött el, megsértődött. Akkor úgy határozott a gyülekezet, hogy kizárja az úrvacsorából.

– Ezért kizárták az úrvacsorából? – csodálkozott Elizabet. – Ez kegyetlenség.

– Alexander gyakran mondja, hogy ha megtűrjük a bűnt, és olyannal vesz együtt a gyülekezet úrvacsorát, akkor az mint egy kovász, megposhasztja az egész tésztát. Így ír az apostol a korintusi gyülekezetnek.

– És az ilyet véglegesen kirekesztik a gyülekezetből? – kérdezte Hans csodálkozva. – Akkor nálunk már senki nem lehetne tag, mivel mindenki tett valami rosszat. De ki mondhatná magáról, hogy tökéletes?

– Szó sincs arról, hogy véglegesen kizárják. Sőt, az ilyenekre még nagyobb gonddal figyelünk. Ebben az esetben is megbeszéltük, hogy néhányan összejövnék, böjtölnek és imádkozunk. Nagyon fájt volna, ha elveszítünk egy tagot is. Egy hét múlva megjelent ez a testvér a gyülekezetben, és sírva mondta el, hogy az elmúlt éjszaka azt álmodta, hogy az ördög beledugott egy tűzrubelest a zsebébe, és már rohant is vele a pokol felé, de ekkor hirtelen felébredt. Hamar át is vitte a pénzt a szomszédjának, és bocsánatot kért tőle. Mi a gyülekezetben mindnyájan sírtunk, és dicsőítettük az Urat.

A vendégek elgondolkodva hallgatták a történetet. Hans csendben megjegyezte:

– Hálásak lehetünk, hogy az Úr még felébreszt bennünket. Ezért adta ezt a lehetőséget, hogy eljöhessünk ide, az orosz testvérek közé.

A LEVÉL

A mikor Mária bejött a konyhába, kezében tartva egy borítékot, Iván megkérdezte:

- Honnan van az a levél?
- A német vendégek küldték.
- Olvasd el hangosan, légy szíves, mit írtak.

Kedves Testvérek!

Köszöntésül kívánjuk részetekre az Úr békességét!

Istennek hála, a múlt héten szerencsésen hazaérkeztünk. Olyan érzésünk volt, mint amikor valaki olyan sok ajándékot kap, hogy nem is képes átlátni és rendszerezni. Mondhatjuk, hogy életünk egyik leggazdagabb hete volt, különösen azért, mert a nálatok tapasztalt dolgok átgondoltatták és átértékelítették velünk eddigi életünket. Bár keresztyének vagyunk, de Oroszországban kellett valóban felismernünk, hogy mennyire könnyelműen éljük meg a hívői életünket. Az a tűz, amit a ti gyülekezeteitekben tapasztaltunk, nagy hatással van ránk. Ezért nem tudjuk méltóképpen meghálálni Istennek, hogy ilyen lehetőséget adott nekünk, hogy közelebről ismerkedjünk meg olyan testvérekkel, akik ezt a hitet még valóban megélik, és ahol a világ hatása nem érezhető a közösségen.

Nem akarjuk a mi közösségünket elöttetek rossz fényben feltüntetni, de most látjuk csak igazán, milyen káros hatása van a jólétnek és a szabadságnak a lelki életre. Ezért kérjük, hogy imádkozzatok értünk, hogy teljesen az Úrnak szentelhessek az életünket.

Különösen elgondolkoztunk azon, amikor a gyülekezet tisztaságát illető kérdésről beszélgettünk. A bűn olyan alattomosan lopózkodik be az egyházba, hogy nemzedékről nemzedékre észre sem vesszük. Csak akkor tűnik fel a romlás, amikor olyan nagy különbséget látunk, mint amelyet most nálatok is tapasztaltunk.

Miután hazaértünk, kutatni kezdtük a dolgot a Bibliában, és gondosan átolvastuk az első Korintusi levél 5. és a 10. fejezetét, és be kell látnunk, hogy a gyülekezetek romlását az okozza, ha a bűnt és a hamisságot eltűrve tartja az Úr vacsoráját. Ez a kérdés nagyon sok gondot okoz nekünk.

Úgy gondoljuk, hogy a németországi testvéreknek nagy szükségük volna a ti bizonyágtételekre, mert amikor elbeszéltük az élményeinket, azt mondták, hogy szívesen találkoznának veletek. Ezért szeretnénk meghívni titeket, hogy viszonzhassuk valami részben azt az erőfölködtet, amit értünk tetteitek, míg nálatok voltunk.

A gyülekezet gazdasági vezetősége javaslatunkra úgy határozott, hogy négy személynek kifizeti az útiköltségét. Jó lenne, ha előre ki tudnátok valahogy fizetni, és amikor ideértek, akkor a vonatjegy árát mi itt nektek márkában odaadnánk.

Imádkozunk azért, hogy az útlevelet megkaphassátok, és valóra válhasson az utazás. Vannak a gyülekezetünkben olyanok, akik az oroszországi német mennonita gyülekezetből valók, és vállalták a tolmácsolást, amíg itt vagytok.

Találkoztam nálatok egy fiatalemberrel, akit Péternek hívnak, még nem keresztkedett meg, de azt mondta, hogy jár a gyülekezetbe. Bemutatta a feleségét is, aki már korábban megkeresztelkedett, de az ő nevét elfelejtettem. Ez a Péter tudott egy kicsit németül. Nekiadtam a kis Bibliámat, aminek nagyon megörült, azt mondta, hogy szeretne belőle még jobban megtanulni németül. Arra gondoltunk, hogy jó lenne, ha ő is el tudna jönni.

Kérünk titeket, jelezzetek, ha lesz lehetőségetek eleget tenni a meghívásunknak. Várunk titeket nagy szeretettel, de nem szeretnénk, ha csalódás érne benneteket, ezért előre mondjuk, hogy ne számítsatok olyan buzgó közösségre, mint amilyen nálatok van. De reméljük, azért jól fogjátok magatokat érezni, és jó bizonyossággal lehettek az itteni keresztyének számára.

Szerető üdvözlötünket küldjük a testvéreknek, és mondjátok meg nekik, hogy minden fáradozásukat köszönjük!

Szeretettel: Hans és Elizabet Müller

– Nem volna rossz kimenni Németországba, de szinte lehetetlen – jegyezte meg Iván. – Nagyon nehezen adnak útlevelet. Mindenesetre megkérdem Kornyikovot, aki a városban a rendőrségen dolgozik, hogy lehetne-e valahogy útlevelet szerezni.

– Isten előtt minden lehetséges – mondta Mária határozottan. – Ha az az Ő akarata, biztosan megkapjuk.

Péter keresztelési ünnepségén, mielőtt még eloszlott a kis közösség, Alexander szólt a gyülekezethez:

– Tudjátok mindnyájan, hogy megidősödtem, és a tennivaló egyre több a gyülekezetben. Hála Istennek, szépen szaporodunk is, és a lelki gondozás egyre inkább erőm feletti munka számomra. Nagyon szükségesnek tartom, hogy az Úr segítséget rendeljen mellém. Kérlek mindnyájatokat, hogy böjtöléssel és könyörgéssel kérjétek az Urat, hogy rendeljen valakit, aki a gyülekezet pásztorolásában segíthet. Ha jónak látjátok, a férfitestvérek találkozhatnak, és akkor rábizzuk az Úrra, hogy mutassa meg, kit akar Ő megbízni ezzel a felelősségteljes munkával. Nagyon fontos, hogy ne magunktól válasszunk, hanem bizzuk az Úrra, mert Ő ismeri egyedül mindenkinek a szívét, mint ahogy az apostolok mondták imájukban. A pásztornak nagyon nagy felelőssége van, ezért fontos, hogy olyan testvér tegye ezt a szolgálatot, akit Isten erre rendel. Mint őrállónak, nagy felelőssége van a lelkek életéért, és ha az ő hanyagsága vagy kényelme miatt bárki is a hitében kárt szenvedne, az ő kezéből kéri ki annak vérét Isten. Ezért nagyon fontos, hogy a gyülekezet támogassa őt imával, mint ahogy ezt velem is tettétek és tesszitek.

– Minden régebben hívő férfi életét megvizsgáltuk – kezdte Péter a beszámolóját Elenának –, és aki a bibliai feltételeknek megfelelt, annak nevét felírtuk egy papírra, és beletettük egy dobozba. Azután Pável imádkozott, hogy az Úr irányítsa annak a kezét, aki kihúzza a papírt, hogy csak az Úr akarata legyen meg, mert a szíveket és a jövőt csak Ő ismeri. Borisz neve került elő a dobozból. Olyan békesség volt mindenki szívében, és teljesen meg voltunk nyugodva, hogy ez az isteni akarat. Azután Alexander könyörgött, hogy az Úr adjon kegyelmet Borisznak, hogy ezt a nagy felelősségű munkát az Ő kedve szerint végezhesse, hogy majd az utolsó napon el tudjon számolni mindegyik báránnyal. Nagyon megható volt, amikor Borisz vizet hozott be egy lavórban, és megmosta a lábunkat...

NÉMETORSZÁGBAN

Péter izgatottan nézte az óráját és közben figyelt ki az ablakon, amint közeledett a vonat a német célállomás felé.

– Hamarosan megérkezünk – figyelmeztette útitársait. – Készülődhetünk a leszálláshoz.

– Már nagyon kíváncsi vagyok, hogy mi vár minket – mondta Mária.

Hans és Elizabet a peronon várták őket egy oroszul tudó testvérrel. Nagy volt a találkozás öröme. Az üdvözlések és néhány kérdés után elindultak a parkoló felé, és a bőröndöket bepakolták Müllerék mikrobuszába, és elindultak másfél órás útjukra. Iván, mint egy gyerek, úgy bámult kifelé, még a szája is tátva maradt, amint figyelte az autópályán száguldó szép autókat, a mindenütt precízen kiépített utakat.

Pétert előre ültették Hans mellé. Most boldog volt, hogy élőben használhatta német tudását. Sokat tanult, mióta megkapta féltve őrzött német Bibliáját, és ha nehézkesen is, de megértették egymást.

Amint közeledtek Müllerék háza felé, egyszer csak kinyílt a garázskapu.

– A gyerekek már figyelték, hogy jövünk? – kérdezte Péter.

– Én nyomtam meg ezt a kis gombot a távirányítón – mosolygott Hans.

– Fantasztikus ez a jólét, ami itt van. El se tudtam képzelni soha.

– Megvan ennek az ára. Addig örüljete, amíg ti ezt nem fizetitek meg.

Péter nem igazán értette, mit akar ezzel mondani Hans.

Bementek a lakásba. Le akarták venni cipőjüket, de vendéglátóik tiltakoztak. Itt nem szokás. Miért is lenne szokás, hiszen a sár errefelé ritka vendég. Egy nagyobb helyiségbe vezették őket, ahol szépen meg volt terítve az asztal

nyolc személyre. Mielőtt beléptek, izgatottan várták a még ismeretlen testvérekkel való találkozást, de csalódottan vetették észre, hogy senki nem volt a házban a két kis Müller gyereken kívül.

– A testvérek majd csak ezután érkeznek? – kérdezte Elena.

– Milyen testvérek, hova? – csodálkozott a háziasszony.

– Ja, végül is... csak azt gondoltam, hogy a gyülekezetből a testvérek. Vagy ma nem találkozunk velük?

– Többen tudják már a gyülekezetből, és holnap várnak titeket az imaházban.

Vacsora közben a vendégfogadók sok kérdést intéztek hozzájuk az oroszországi gyülekezetekkel kapcsolatosan, és lelkesen számoltak be azokról az élményeikről, amelyeket három évvel azelőtti utazásuk alkalmával tapasztaltak.

– Hogy sikerült útlevelet szereznetek? – kérdezte Hans a vendégektől. – Nehezen adták meg? Sokat kellett érte fizetnetek?

– Valóban, Isten előtt minden lehetséges – kezdte a történetet Iván. – Sokat imádkoztunk érte mi is, de együttesen a gyülekezet is, hogy valakinek megadassék a lehetőség megismerkedni az itteni testvérekkel. Nekem van egy ismerősöm, aki rokona a megyei rendőrkapitánynak, és ő kérdezte meg, hogy volna-e lehetőség útlevelet szerezni számunkra. Biztosította őt arról, hogy becsületes polgárok vagyunk. Ennek a rendőrfőnöknek volt egy nagy területen kukoricája, amit nagyon elhanyagolt, és már magasabb volt a gaz, mint a kukorica. Azt üzente, hogy ha megtisztítjuk ezt a területet, elintézi az útlevelet. Körülbelül negyvenen elmentünk a gyülekezetből, és egy jó nap alatt megcsináltuk. A rendőr nem volt ott, és amikor másnap kiment, nem akart hinni a szemének.

– Azt reméltétek, hogy negyvenen fogtok útlevelet kapni? – kérdezte Elizabet nevetve.

– Nem, szó se volt róla, mert tudtuk, hogy legfeljebb csak négy útlevelet engedélyez. Addigra mi már be is adtuk a kérelmet.

– A testvérek csak segíteni jöttek, hogy mi megkaphassuk a lehetőséget az utazáshoz – jegyezte meg Mária.

– Hihetetlen! – kiáltott fel Elizabet. – Ahelyett, hogy irigykedtek volna, még segítettek is abban, hogy másnak legyen jó!

– Hát ez a testvéri szeretet – szolt Elena elgondolkodva.

A vendégfogadók egy ideig szótlanul ültek az asztal mellett. Végül Hans törte meg a csendet:

– Mikor visszajöttünk Oroszországból, beszámoltunk többeknek a testvérek közül az ott szerzett tapasztalatokról. Sok őszinte hívó testvér van itt is a gyülekezetben, de úgy érezzük mindnyájan, különösen azok, akik már jártunk nálatok, hogy itt, a nyugati világban a jólét sokat rontott a közösségi életünkön. Kutattuk, hogy mi lehet ennek az oka, de mindig arra a következtetésre jutunk, hogy a jólét, a test kényelme, a kívülről való támadás hiánya, vagyis az, hogy nincs üldözés, nagyon rossz hatással van a hitre.

– Ez biztosan így van – jegyezte meg Iván. – Nálunk sincs már olyan üldözés, mint korábban, amikor kemény börtönbüntetésekkel kellett elszenvedniük a hitükért a testvéreknek, családjuktól elszakítva. De még köztünk van ez a nemzedék, és jó példájuk nagy hatással van a közösségünkre.

– Én félek is attól, hogy a jólét minket is elér – szolt Elena. – Nem tudom, hogy az üldözés azért csökken-e, mert a hívók közönyössé válnak, és megszeretik a világot, vagy pedig azért válnak közönyössé, mert az üldözés általi nyomás csökken.

– Éppen ez a gondolat foglalkoztat minket is – mondta Elizabet. – Nem régen voltunk együtt egy vacsorán, amikor erről beszélgettünk.

– Hadd olvassak fel néhány verset az Igéből, János evangéliumából – vette a kezébe Hans a Bibliát. – Jézus azt mondja: „Ha e világból valók volnátok, e világ szeretné azt, ami az övé; de mivelhogy nem vagytok e világból, hanem én választottalak ki titeket e világból, azért gyűlöl titeket e világ.” Számomra ez teljesen egyértelművé teszi, hogy amikor a keresztyének hasonlítani kezdenek a világhoz, akkor megszűnik a gyűlölet, az üldözés irántuk. Az már csak természetes következmény lesz, hogy ezután a hívők könnyen válnak közönyössé, egyszerűen kihűl a szeretet.

– Akkor egy ilyen helyzetben már nem is lehet hűségessé maradni? – kérdezte Elena.

– Úgy gondolom, nem erről van szó, mivel az Úr megjövendölte ezt, és ez be is teljesezik, de azt is mondta, hogy vigyázzunk. Ez csupán olyan, mint a folyóban árral szemben úszni, vagy mint amikor egy meleg szobából kimegyünk a hidegbe, mozogni kell, hogy ne fázzunk meg.

– Akkor mi csak örüljünk annak, hogy nem élünk ilyen jólétben – jegyezte meg Péter. – De úgy gondolom, hogy azért nekünk is kitartóan kell imádkoznunk, hogy megállhassunk.

Vasárnap reggel fél tíz után indultak a gyülekezetbe. Az imaház egy forgalmas út mellé épült, az úttól egy nagyobb parkoló választotta el. Amikor megérkeztek, az épület előterében várakoztak, és az érkező testvérek barátságosan üdvözölték őket. Voltak, akik megkérdezték, hogy honnan jöttek, egyesek még a nevükről is érdeklődtek. Mindenki igen szépen kiöltözve érkezett, ezért egy kicsit szégyellték is magukat egyszerűbb ruházatuk miatt.

Mivel közeledett az istentisztelet kezdete, bementek, és helyet foglaltak a terem közepe táján. Még félig sem telt meg a terem, amikor egy magas, szemüveges prédikátor kiment a pulthoz, és olvasott egy fejezetet a Bibliából, majd egy ne-

gyedórás magyarázatot tartott. Péter nagyon figyelte a beszédet, sikerült is neki többet-kevesebbet megértenie.

Iván semmit nem értett a német beszédből. Így hát volt lehetősége szemlélődni, és azt is meg állapíthatta, hogy a hallgatóság nem egyforma érdeklődést tanúsít. Ez nagyon különös volt számára, aki hozzászokott otthon ahhoz, hogy az igehirdetés alatt mindenki nagyon figyelte az Ige szavát, és úgy szívta magába, mint a sivatagban szomjazó utazó a vizet.

Mellette egy fiatalember ült, aki igen gyakran nézegetett az órájára. Két paddal előttük egy idősebb testvér bóbiskolt, időközönként előrebillent a feje, majd hirtelen kiegyenesedett, de hamarosan ismét elnyomta az álom. Voltak, akik szemmel láthatóan figyeltek, sőt olyanok is akadtak, akik kis noteszükbé jegyzeteket készítettek.

Amikor az igeszóló befejezte a beszédet és a helyére ment, fiatalok egy kis csoportja ment ki a pult elé, és összerendeződtek szólamok szerint. A karmester bemondta az énekszámokat, és a kórus elkezdett énekelni. Többen a padokban ülők közül is együtt énekeltek a fiatalokkal.

Négy vagy öt ének után a helyükre mentek. Ezután Hans bemutatta a gyülekezet tagjainak az oroszországi vendégeket. Erre már mindenki nyújtogatta a nyakát, hiszen nem mindennapos jelenség volt a gyülekezetükben, hogy Oroszországból vendégek legyenek jelen.

Hans megkérte Pétert, hogy német nyelven szóljon egy pár szót a gyülekezethez, de ő tiltakozott. Úgy érezte, hogy nyelvtudása nem elegendő ehhez, ezért Ivánra tolta át a feladatot, aki végül is a tolmáccsal az oldalán kiment a pult-hoz.

– Nagy vágy volt bennünk, hogy eljuthassunk ide hozzátok, kedves testvérek – kezdte a beszédét. – Az Úr megsegített, mert az, ami évekkal ezelőtt lehetetlen volt, mára valóssággá vált: eljuthattunk messze földön élő hitrokonainkhoz,

akiket még soha nem láttunk, de testvérként üdvözölhetünk az Úr Jézusban.

Most minden szem a pult felé szegeződött. Iván kissé kellemetlenül érezte magát, de szeretett volna valami hasznosat szólni a testvérek felé. Folytatta:

– Különös érzés számunkra látni, hogy itt a testvérek teljesen szabadon gyűlnek össze, nem kell félniük, hogy a rendőrség mikor jön szétoszlatni a gyülekezetet. Jóllehet az utolsó időben már enyhült az üldözés nyomása, de mivel még mindig titokban gyűlünk egybe, nagyon értékesek számunkra ezek az órák. Nagy buzgóság van a testvérek között, ami nem mindenütt...

Megállt egy pillanatra. Szemmel láthatóan tétovázott, de csak összeszedte a gondolatait, és folytatta:

– Úgy látom, a jólét nem igazán gerjeszti a hitbuzgóságot. Nem akarok ítélni senkit, de nagyon kell vigyáznunk. Tudom, hogy sokat imádkoztatok azért, hogy szűnjön meg nálunk az üldözés, de most arra kérünk titeket, azért imádkozzatok, hogy megmaradjon a szeretet és a buzgóság a szívekben. Örömmel adhatom át a testvérek szerető üdvözlését számotokra.

Ezután sok kérdés hangzott el a hallgatóság részéről. Arról kérdezték a vendégeket, hogy hányan vannak, van-e gyülekezeti házuk, mivel foglalkoznak, milyen a megélhetésük, és így tovább...

Amikor vége lett az összejövetelnek, a testvérek közül néhányan odamentek üdvözölni őket, de a résztvevők nagy része felállt és kisétált a teremből.

Egy idősebb, barátságos testvér elmondta, hogy ő már érezte az oroszok vendégszeretetét, igaz, hogy Szibériában, és azon kevesek között volt, aki csont- és bőr-emberként két és fél év után hazakerült. Néhány szót mondott is oroszul. Bár oda nem vágyik vissza, azért szívesen megnézné egyszer az oroszországi gyülekezeteket.

Voltak néhányan, akik pénzt dugtak a zsebükbe. Két nagyon barátságos család jelezte, hogy szívesen fogadnák őket egy ebédre, vagy vacsorára, sőt ha jónak látnák, valami kis programot is csinálnának nekik a jövő hétre, elvinnék őket kirándulni.

Gyorsan elszaladt a tíz nap. Vendéglátóik gazdag programot készítettek, vidéki gyülekezetekbe és családokhoz is elvitték őket. Sok ajándékot kaptak, tartalmas lelki beszélgetésben volt részük. Egyszóval, nagyon áldásosnak értékelték a kint eltöltött időt.

Elérkezett az indulás ideje, és vele együtt a búcsú nehéz órája. Vajon láthatják-e még valaha az itteni testvéreket? Sokan könnyeztek, amikor felszálltak a vonatra, és búcsút intettek egymásnak.

A vonatban egy darabig némán ültek, nézték a tovatűnő tájat. Mindegyikük el volt merülve a gondolataiban. Végül Iván törte meg a csendet:

– Azért ebben a jólétben is vannak igazi hívő emberek. Müllerék kitettek magukért, nagyon nagy szeretettel fogadtak. De nemcsak ők, hanem többen is a testvérek közül.

– Ez igaz – jegyezte meg Péter. – De valahogy a gyülekezetre érezhetően rányomta a bélyegét a jólét. Nem sok buzgóságot tapasztaltunk, és lehet, hogy a gyülekezetnek a fele se jött oda köszönni.

– Az, hogy pénze van valakinek, nem teszi lehetetlenné, hogy hívő legyen.

– Legfeljebb csak nagyon megnehezíti – mondta Mária csendben.

Egy darabig ismét csak hallgattak, majd Péter szólalt meg:

– Úgy gondolom, hogy a kapott pénzt és az ajándékokat illő lenne szétosztani a testvérek között a gyülekezetben. Igaz, nem mondták az ajándékozók, hogy a gyülekezetnek

küldik, de mégis csak az ő segítségük tette lehetővé, hogy kijöhettünk.

Iván csak a tájat bámulta és úgy tett, mintha nem halanára Péter javaslatát.

A kora esti órákban érkeztek meg Budapestre, ahol átváltották a márkát forintra, azt pedig rubelre, és egyenlően szétosztották, hogy lehetőleg ne legyen problémájuk a határon. Késő este indult a vonatuk Moszkva felé, úgyhogy még volt néhány szabad órájuk a pályaudvaron. Ahogy beszálltak a hálókocsiba, ismét kezdték magukat egy kicsit otthon érezni. Hamarosan elindult velük a vonat hosszú útjára az orosz főváros felé.

A PÉNZ BESZÉLNI KEZD

Nagy volt a viszontlátás öröme. A testvérek közül többen kimentek eléjük a vasútállomásra. Ivánék házánál is többen összegyűltek, hogy hallhassák a beszámolót.

– Valóban sok áldásban volt részünk, és a testvéri szeretet élvezhettük – kezdte Péter. – Néhányan a testvérek közül nagyon sokat tettek értünk. Igaz, voltak olyanok is, akik oda se jöttek köszönni a gyülekezetben. Sajnos, a jólét nem igazán van jó hatással a hitbuzgóságra. Ez is hozzátartozik az igazsághoz. De jó volt látni azokat, akik ebben a jólétben is hívek tudtak maradni, és valóban érezhető volt bennük az isteni szeretet.

– Mindegyik jól áll anyagilag – vette át Iván a szót. – De ez önmagában nem káros, ha lelkiismeretesen tudnak vele gazdálkodni, és ezt velünk kapcsolatban is jól hasznosították, amikor szállítottak bennünket. Autója például mindenkinek van.

– Sőt, nagyon sok ajándékkal is elhalmoztak minket – szólalt meg Péter. – Úgy gondoltuk, hogy ezt most szeretnénk szétosztani köztetek.

Péter a szeme sarkából Ivánra nézett, akinek az arckifejezése elárulta, hogy valamivel nem ért egyet. Intett neki, hogy egy kicsit menjenek át a másik szobába. Felálltak, és Péter szólt Elenáéknak, hogy pakolják ki a bőröndöket, és kezdjék igazságosan szétosztani az ajándékokat, ők addig Ivánnal átmennek a másik helyiségbe, van egy kis megbeszélőnivalójuk. Iván kezdte a beszélgetést:

– Péter, én úgy gondolom, hogy jó dolog, ha osztunk a pénzből is a testvéreknek, bár azt nem mondták a németországi testvérek. Én azt hiszem, hogy a rám eső résznek a felét szétosztom. Máriával arról beszélgettünk, hogy az Úrtól van, hogy mi kijutottunk, és talán áldás, hogy ezt a pénzt kaptuk. Ő tudta, hogy miért van rá szükségünk. Igazából

lehet vele jól gazdálkodni is, mint ahogy láttuk Németországban.

– Te tudod, Iván. Én úgy érzem, hogy az itteni testvéreink sokat áldoztak azért, hogy mi kimehessünk, én a magam részéről odaadom az egész összeget. Itt van, te vagy az idősebb, te oszd szét a testvéreknek.

Ezzel kivette a belső zsebéből a papírba csavart pénzköteget, és átnyújtotta Ivánnak. Ő letette az asztalra, és elővette a nála levő pénzt. A vastag pénzköteget megfelezte úgy, hogy a kisebbik felét az asztalon levő köteghez tette, és a maradékot vissza akarta rakni a zsebébe. Egy pillanatra megállt, visszahúzta a pénzt, nézegette, majd egyet sóhajtott, és egy kisebb részét az asztalon levő köteghez rakta, a maradékot pedig eltette.

– Mehetünk – szólalt meg végre. – A testvérek közül megkérünk valakit, hogy egyenlően ossza el, azoknak is tegyen félre, akik nincsenek itt.

Ezzel el is indult át a másik helyiségbe. Egy pillanatra megállt és visszafordult.

– Péter, te is vedd ki magadnak belőle, legalább egy kicsit, és akkor azt mondjuk, úgy osszák szét, hogy nekünk nem kell, mert...

Megint tétozott egy pillanatra. Péter arca elkomorodott, de határozottan megszólalt:

– Nekem valóban nem kell belőle semennyi. Nyugodtan mondhatod, hogy osszák szét teljesen maguk között, mivel nekünk már úgyis annyi jóban volt részünk Németországban.

Az egyik istentisztelet után Borisz szólt a gyülekezethez:

– Az elmúlt napokban Moszkvában jártam, mint ahogy azt már tudjátok, ahol találkoztunk a környező gyülekezetek pásztoraival. Erre a tanácskozásra azért volt szükség, mert a németországi testvérektől rendszeres pénzsegítséget

kapunk, és annak szétosztását valahogy központilag meg kell szervezni. K. Mihály volt a kezdeményezője ennek a megbeszélésnek, és őt választottuk meg elnöknek, illetve néhány bizottsági tagot a pásztorok közül, akik ezzel az üggyel foglalkoznak. Erre azért is volt szükség, mert az állam részéről az üldözés alábbhagyott. De valószínű, hogy hamarosan eljön az idő, amikor regisztráltatni kell magunkat, és akkor szükség lesz megnevezni olyan vezetőket, akikkel a hatóságok majd adott esetben tárgyalni fognak. Ezért is alakult meg ez a bizottság.

– Bocsáss meg, hogy szólok – emelte fel a kezét az egyik testvér. – Bennem egy kis nyugtalanság van ezek miatt. Az Ige több helyen arról szól, hogy a hívőket soha nem fogják elismerni, mert mindig különbözni fognak a világtól, és a világ gyűlöli őket, mint Krisztus bizonyágtevőit. Mit jelent ez a regisztráció?

– Én megértelek, mert bennem is volt egy kis nyugtalanság ezzel szemben, de a találkozón megnyugtattak, hogy ez nem azt jelenti, hogy az állam bele fog szólni a hitünk dolgaiba, csupán csak azt, hogy hivatalosan, elismerve, törvényes keretek között gyakorolhatjuk a hitünket.

– Én úgy érzem – szólalt meg Péter –, hogy a pénz nagy hátrányt fog jelenteni a gyülekezetünk életében. Már önmagában is veszélyt jelenthet a pénz a keresztyén életre. És legalább ilyen komoly aggodalom, hogy ha azt a gyülekezet lelki pásztorai kezelik.

– Nem jó, ha nincs irántuk bizalmunk – jegyezte meg valaki.

– Én nem a bizalomról beszélek, de úgy érzem, hogy a pénz nem lesz jó hatással...

– Sokszor csak félünk valamitől, ami új. Nem kell minden új dologtól félni, hanem az új jelenségekkel meg kell küzdenünk, meg kell tanulnunk egy megváltozott helyzetben élni.

– Én azt gondolom, hogy Péter nem valami újtól fél – állt ki mellette egy testvér. – Sokkal inkább olyan jelenségtől, ami nagyon nagy kárral lehet a gyülekezet életére. Nekem nagyon idegen ez a központi bizottság kérdése, elnökkel az élén. Attól félek, hogy a Szent Lélek vezetése helyett egy központi vezetés van kialakulóban, és ha ez a pénzzel is összefüggésben van, majd meglátjuk az eredményét.

– Nem kell ennyire borúlátónak lenni. A tanácskozáson is voltak, akik nyugtalanságukat fejezték ki, de úgy tűnik, hogy itt nem egy központi hatalom szerveződéséről van szó, hanem egy új helyzettel szembeni új hozzáállásról. Imádkoznunk kell, hogy az Úr áldja meg a gyülekezetek órállóit bölcsességgel, és a bizottságot, hogy helytállhasson, és valóban Isten akarata szerint végezhesse a rábízott munkát.

– Nem tetszik nekem valami Iván körül – szólt Péter Elenához egyik este, amikor ketten ültek az asztalnál vacsora után. – Szerintem nem jó hatással volt rá a németországi út.

– Ezt én is észrevettem. Már odakint egy kicsit másképpen beszélt, mint mielőtt elindultunk. Nekem feltűnt, hogy nagyon csodálja azt az országot. Az tény, hogy én is észrevettem a különbséget, a rendet, a jobb anyagi létet, de úgy látom, hogy Ivánra ez másképpen hatott. Ő leginkább ezekről szeretett beszélni, nem annyira a lelki élményekről.

– Mi a helyzet Máriával?

– Amikor Hans elvitt titeket valami ügyét intézni a városba, kettesben maradtunk, és beszélgettünk. Helyesebben hármásban Elizabettel, de mivel nem tudtunk tovább szót érteni, ő elment a dolgát végezni a konyhába, én pedig beszélgettem Máriával.

– Miről?

– Igazából az elmúlt napok tapasztalatairól. Ő is úgy látja, hogy Ivánt leveszi a lábáról Németország.

– Engem bánt, ahogy a pénzhez viszonyult.

– Milyen pénzhez?

– Amit kaptunk és szétosztottunk. Ő egy részét megtartotta magának. Nem mintha nem lett volna joga erre, mert nem úgy adták, hogy szét kell osztani, de korábban egészen biztosan azt tette volna. Az a baj, hogy ha valaki él egy megszokott körülményben, meg van elégedve, és egyszer csak lát egy jobbat, akkor az elkezd más irányba terelni a gondolkodását. Én ezt nagyon veszélyesnek tartom.

Péter elhallgatott egy kis időre, és némán nézett ki az ablakon, amelyen keresztül a lenyugodni készülő nap bágyadt sugarai ragyogtak be a kis konyhába. Elena megfogta a kezét, és csendben kérdezte:

– Min gondolkodsz?

– Érdekes érzés fogott el, ahogy a lenyugvó napot figyelem. Olyan fájdalom, vagy nem is tudom igazán megmondani.

– Mire gondolsz?

– Valóban nem tudnám megfogalmazni, de olyan borús a jövőképem. Amikor az utolsó gyülekezeti alkalmon Borisz előadta az új bizottság megalakulását, úgy éreztem, hogy a gyülekezetünk hanyatlásnak fog indulni.

– Ne mondj már ilyet, drágám! Ez olyan közösség, ahol mindenki jól érzi magát, mindenki boldog, és amíg boldogok vagyunk, nem is keresünk mást.

– De az ördög igen! Egészen biztos vagyok benne, hogy addig keresi a lehetőséget, amíg valahol alá nem tudja ásni ezt a közösséget. Lehet, hogy ártatlannak tűnő dolgokkal kezdi.

Némán fogták egymás kezét, és néztek ki az ablakon. Milyen szép is ez a kora őszi alkonyat! Olyan békességet árasztó! Gondolataikat kopogtatás szakította félbe.

– Tessék! – szólt Péter erőteljes hangon.

Kinyílt az ajtó, és a lenyugvó nap sugarai rávilágítottak Pável ős hajára.

– Áldás, békesség! – szólt az ötvenes éveiben járó férfi.

– Isten hozott! Kerülj beljebb! Ja, Olga is itt van!? De jó! Foglaljatok helyet szerény hajlékunkban.

– Köszönjük. Csak átjöttünk egy kis időre meglátogatni titeket.

– Jól tettétek. Mi is csak üldögélünk itt és beszélgetünk.

– Mi hasznosról társalogtok?

– Hasznosról? Valóban igyekszünk hasznosról beszélni. Végül is arról diskurálunk, hogy milyen szép a gyülekezeti életünk, és milyen jó volna, ha ilyen is maradna.

– Ez rajtunk múlik – mondta Olga. – Legalább is sok múlik rajtunk.

– Biztosan úgy van, de mióta kint voltunk Németországban, egy kicsit több aggodalom van bennünk. A nagy szabadság nem jó a keresztyének életére. Azt nem mondhatjuk, hogy nem tapasztaltunk sok szépet és jót, sokan a testvérek közül olyan nagy szeretettel vettek körül, sokat áldoztak értünk. De a gyülekezetben nem volt az az érzésünk, mint amilyen itthon.

– Talán azért, mert idegen volt minden? – kérdezte Pável.

– Nem – mondta Elena határozottan. – Aki szeretettel volt felénk, az az első pillanattól fogva nem tűnt idegennek. De valami hiányzott a gyülekezetben, amit itthon érzünk. Valami olyan, amit csak a szív vesz észre. Vagy hiányol, ha nincs meg.

– Nekem is ezért van aggodalmam – mondta Péter. – Nálunk is érezhető a túlzott szabadság szele. Különösen az idősek érzik ennek veszélyét, akik még hitükért a börtönöket vagy a foglyotáborokat is megjárták.

– Engem egy kissé meglepett Borisz beszámolója a moszkvai találkozásról – jelentette ki Pável, miközben a feje búbját vakarta. – Nem akarok borúlátó lenni, csak egyszerűen nem tetszett az a dolog. Vagy csak idegen volt, vagy szokatlan?

– Reméljük, hogy jól alakul a dolog – szólalt meg Olga. – A vezetőknek mindenképpen nagyobb rálátásuk van a dolgokra, jobb, ha engedelmesen elfogadjuk az irányításukat. Ez az ő felelősségük.

– Bizonyára az övék, de a saját gyülekezetünk sorsa nem lehet közömbös számunkra – jegyezte meg Péter. – Ez a rövid, németországi út sok mindenre kinyitotta a szememet. Egy kicsit más oldalról is megláttam egyes dolgokat.

– Milyen dolgokra gondolsz?

– Úgy látom, hogy amikor az ember jó módban van, akkor nincs rászorulva a másik ember segítségére. Ez az, ami nekem nagyon nem tetszett ott. A gyülekezeten kívül kevés kapcsolatuk van egymással. Esetleg egy-egy vacsorára hívják meg egymást néha-néha. Pedig azt mondják, hogy valamikor ott is jól működött a közösségi élet. Nekem úgy tűnt, mintha sok esetben csak udvarias formáság maradt volna, de azt az igazi belső szeretetet már kevésbé lehet érezni.

– Ez lehet az, amiről a Biblia szól, hogy az utolsó időkben a szeretet sokakban meghidegül? – kérdezte Olga.

– Szerintem igen. Bár azt írja, hogy sokakban, nem azt, hogy mindenki. Mert azért többeknél találtunk példás szeretet ott is.

– Nagyon kell vigyázni, nehogy nálunk is meghidegüljön a szeretet – mondta Elena gondterhelt arccal.

– Valóban vigyázni kell, és lehet, hogy ez csak egész kicsi lépésekben kezdődik? Lehet, hogy akkor, amikor a pénz és az anyagi dolgok kezdenek problémát okozni? Lehet, hogy a Mammon sötét árnyéka már kezd a gyülekezet fölött megjeleneni?

– Jó napot, Péter! – szólt derűsen Iván, amikor meglátta hitrokonát a műszaki kereskedésben. – Mi jót keresel itt?

– Csak nyelet vásárolok a fejszébe, mert eléggé tönkrement. Szeretném most, amíg be nem jönnek a hidegek, öszszevágni a tűzifát. Te már végeztél?

– Igen, én csak szeget vettem. Megvárlak az ajtó előtt.

Péter hamar megvette a fejszenyelet, és már kint is volt. Útjuk egy darabig együtt haladt. Jó lehetőségük volt ismét beszélgetni.

– Natasa volt ma délelőtt nálunk – kezdte a beszédet Iván. – Szépen elbeszélgettünk a németországi utunkról, sok mindent kérdezett. Reméli, hogy egyszer ő is ki tud majd menni. Nagyon tetszett neki a sok érdekes ajándék, amit hoztunk. Azt mondta, soha nem látott ennyi szép dolgot. A csokoládé különösen ízlett neki, amit ajándékban kapott.

– Gondolkoztam azon, hogy lehetetlen volt igazságosan elosztani.

– Hát, az valóban lehetetlen volt. Nem is szolgált mindenki megelégedésére, pedig az asszonyok valóban nagyon igyekeztek igazságosan szétosztani. Natasa panaszkodott, hogy Tányának értékesebb holmik jutottak.

– Ettől féltem – jegyezte meg Péter. – Az ilyen dolog könnyen hozhat nézeteltérést.

– Nem olyan komoly a dolog. Nem fognak azért hajba kapni.

– Remélem is. De ha nem vigyáz az ember, a világ kínálata könnyen elforgatja a szemeket.

– Lehet, hogy úgy van.

Péter megállt egy pillanatra, és megfogta Iván karját.

– Iván! Már régóta szeretnék neked valamit mondani – kezdte egy kissé tétovázva. – Mióta együtt voltunk Németországban, nekem valami idegen érzésem van veled kapcsolatban.

– Mire gondolsz, Péter?

– Attól félek, hogy nem tudom megfogalmazni, de egy kicsit másmilyen lettél azóta. Nem nagyon, csak kicsit. Már

odakint feltűnt nekem, hogy fogékony voltál az anyagi dolgokra. A beszédedből éreztem, hogy egyre többször ez jött ki a szívedből.

– Azt nem tagadom, hogy nagyon tetszett Németország. Az egész rendszer. Az útjaik, az autóik. Egyáltalán az, hogy ott mindennek megvan a maga helye, a boltokban mindent megkapsz. Vagy úgy gondolod, hogy ez baj, ha tetszik?

– Nem... Önmagában talán egyáltalán nem baj, de úgy érzem, hogy ez lassan elkezdi átformálni a gondolkodásod és azzal együtt a szívedet is.

– Azon gondolkoztam, amióta hazajöttünk, hogy amíg nem láttunk egy jobb életkörülményt, nem is kívántunk mást, mert az volt a természetes, amiben éltünk. Óhatatlanul többször jut eszembe, hogy ott mindenkinek van autója, hogy minden este lezuhanyozhatnak a fürdőszobában, hogy amikor beszélgettünk, milyen kényelmes kanapéken ülünk, és azt eszegettük, ami csak jólesett.

– De Iván, te magad is mondtad: igaz, hogy jól élnek, de a gyülekezet nem buzgólkodik. Nem gondolod, hogy a ketőnek köze van egymáshoz?

– Lehet. De láttad te is, hogy mégis vannak olyanok, akik ebben a jólétben megmaradtak a hitük mellett buzgóságban.

Egy ideig szótlanul lépkedtek egymás mellett. Amikor elérkeztek Péter háza elé, Iván nyújtotta a kezét:

– Isten veled, Péter!

– Nem jössz be egy kicsit?

– Ne haragudj, de még ma este meg kéne javítanom a jászlat, mert a tehén teljesen szétszedi – mentegetőzött Iván.

– Akkor a holnap esti viszontlátásig az Úr áldjon meg!

– Téged is, Péter.

LEJTŐN

Egy nap így szólt Borisz a gyülekezethez, amikor az isten tiszteletnek vége volt:

– Tegnap levelet kaptam a bizottságtól, amelyben közlik, hogy a németországi gyülekezetek gyűjtést szerveztek. Ennek az adományozásnak a célja az, hogy ott, ahol a legfontosabbnak mutatkozik, gyülekezeti házat építsünk. Mivel a mi gyülekezetünk, hála Istennek, annyira megszaporodott, hogy így házaknál már csak nagyon szűken férünk el, úgy döntöttek, hogy ha keresünk egy alkalmas építési területet, akkor egy új imaház építését támogatnák.

A jelenlévők eddig néma csendben hallgatták Borisz beszámolóját, de most mindenkinek felragyogott az arca. Borisz egy kis ideig várt, és figyelte a gyülekezet válaszát. Sokan mosolyogtak, voltak, akik valamit suttogtak a mellettük levőknek. Néhányan azért elkomorodtak, amikor folytatta a beszédét:

– A gyülekezetek regisztrálása folyamatban van. A rendszer változása után jól alakul az állam viszonya a kis közösségekhez, és akik kérik az elismerést és a regisztrációt, azoknak lehetőségük lesz a bejegyzett közösség nevére ingatlant vásárolni, és az építkezés is ilyen formában hivatalosan történhet.

– És mi van akkor, ha nem regisztráltatja magát a gyülekezet? – kérdezte az egyik testvér.

– Akkor nem lehet a gyülekezet nevére építeni. Akkor csak magánszemélyek nevére, mint lakóházat.

– Én személy szerint félek a regisztrációtól – állt fel Pável. – Már korábban szó volt erről, mint lehetőségről, akkor még csak úgy, hogy esetleg a jövőben, és már akkor sem volt nagyon egyértelmű mindenki számára, hogy ez jó lenne. Mióta a fordulat bekövetkezett az országunkban, és teljesen megszűnt a keresztyénüldözés, én magam úgy érzem, hogy már nincs köztünk az a nagy összetartás, mint

mondjuk tíz-tizenöt évvel ezelőtt, amikor még bujkálva kellett összegyűlnünk. Attól félek, hogy ha elismert egyház leszünk, ez még inkább így lesz.

– Nem gondolom, hogy ez a formaság jelentene valamit a hitünk gyakorlásában. Sőt, az állam nem törődne velünk, csak tudni szeretné, hogy az állampolgárai mit tesznek. De ez talán természetes is.

– Nem tudom, hogy az üldözés megszűnése és az elismerés okozza-e a hit és a szeretet hidegülését, vagy pedig már azért nem üldözik a gyülekezetet, mert elkezdett hasonlónak válni a világhoz – folytatta érvelését Pável. – Én mindenesetre látom ezeket a negatív változásokat, és attól félek, hogy ezek a dolgok még tovább segítik ebbe az irányba a közösségünket. Nem biztos, hogy azáltal jobb lesz a gyülekezet élete, hogy kényelmes imaházat építünk magunknak.

– Több hely lesz a megtérők számára – jegyezte meg valaki a sorokból.

– Csak legyen, akinek szüksége lesz a több helyre. Én nem vagyok ellene annak, hogy gyülekezeti házban gyűljünk össze, de nem biztos, hogy ez jót tesz nekünk.

Egy kis ideig csend volt a helyiségben, csak néhányan sugdolóztak. Egy kis szünet után ismét Borisz szólalt meg:

– Ma még nem kell határoznunk. A regisztráció nem a mi gondunk, és nem is mi döntünk felőle. Egyelőre arra kért meg a bizottság, hogy járjam körbe az ügyet, és keressek egy építési telket, amelyik alkalmas volna imaház építésére. Azonkívül számoljam ki, hogy mennyibe kerülne egy ilyen építkezés.

– Borisz testvér, azt hiszem, ez nem a te dolgod volna – szólalt meg valaki a szoba sarkában.

– Hogy mondhatasz ilyet, Vaszil! – szólalt meg egy másik, kissé indulatos hang. – Borisz testvér a közösségünk vezetője, kinek a dolga volna ez, ha nem neki?

Vaszil felállt, a kezét tördelte, majd a torkát köszörülve megszólalt:

– Bocsássatok meg, testvérek, de én is tudom, hogy ő a gyülekezet vezetője. Éppen azért szerettem volna őt megkímélni, hogy ilyen gonddal terhelje meg magát. De nemcsak őt, hanem a gyülekezetet is. Mert nekünk nagy szükségünk van Borisz testvér lelki munkájára, és úgy érzem, ha ő most az ilyen anyagi jellegű kérdésekkel is foglalkozni kezd, akkor az nem lesz előnyére a gyülekezetnek. A pásztor nem azért van, hogy a pénzügyekkel foglalkozzon. Erről beszéltek az apostolok is, amikor diakónusokat választottak, hogy ne kelljen nekik a segítség ügyével magukat terhelni, hanem az Igével foglalkozzanak.

– Én megértem, amit mondasz, de a bizottság nyomatékosan engem kért erre, mert azt mondták, hogy olyannak kell eljárnia, aki a gyülekezet bizalmát élvezi. Nem én találtam ki, ők mondták, hogy a pásztor legyen minden gyülekezetben az a személy, aki közbenjár a hivatalos dolgokban is. Ha a regisztráció megvalósul, úgyis meg kell nevezni minden gyülekezetben azt a személyt, akivel a hatóság kapcsolatot tart, és neki kell majd a hivatalos ügyekben eljárnia.

Vaszil állva maradt, amíg Borisz beszélt. Figyelmesen hallgatta, mint aki minden szavát jól emlékezetébe akarja vésni. Majd ismét megszólalt nyugodt hangon:

– Nem célom megakadályozni semmit. Én csak úgy érzem, hogy valami szorongat, hogy figyelmeztessem a gyülekezetet, hogy ha így indul el ez a dolog és így fog tovább fejlődni, nem lesz hasznunkra. Attól félek, hogy a világ, amitől eddig igyekeztünk távol tartani magunkat, alattomos módon próbálkozik teret nyerni a közösségünkben. Nagyon szeretem a németországi testvéreket, de úgy látom, hogy mióta kialakult velük a kapcsolat és támogatást küldenek számunkra, hanyatlásnak indult a gyülekezet eddig csodálatos élete. Természetesen, nem ők a hibásak, hanem mi, mert nem lett volna szabad, hogy a figyelmünket a lelkiek-

ről a testi dolgokra irányítsuk. Ez egy új veszély a gyülekezet számára, és ha eddig szükségünk volt a pásztor munkájára, hogy mindig, minden lélekkel szoros lelki kapcsolatban álljon, akkor egy ilyen, a korábbinál sokkal veszélyesebb időben még inkább szükség van arra. Ha pedig most ő magát terheli meg ezekkel a gondokkal, akkor a lelki munkája kárt szenved, és azt a gyülekezet megsínyli.

– Nagyon egyetértek veled – szólalt meg valaki az előtte levő sorból.

– Én is – hangzott máshonnan is.

– Álljunk már meg egy pillanatra! – szólt a korábbi, indulatosabb hang. – Nagyon veszélyes dolog a vének ellen támadni. Kóré, Dátán és Abirám az életével fizetett, mert ellene támadtak Mózesnek, ti pedig nem féltek ellene mondani az Úr szolgáinak, a vének tanácsának? Ha ők így döntöttek, akkor nem szabad megkérdőjeleznünk a döntésüket. Félő, nehogy az Úr minket is megbüntessen.

– Bocsáss meg, kedves testvérem, de szeretnék egy kicsit kiigazítani – állt fel Pável. – Ahogy Mózes Izráel népének a közbenjárója volt, úgy most Krisztus a közbenjáró az új szövetségben, és nem a vének. Tehát vigyázzunk, nehogy valami módon Krisztus ellen támadjunk, mert akkor joggal félhetünk. Olvasd el a Zsidókhoz írt levél 10. fejezetét! A másik pedig az, hogy itt nem támadtunk ellenük, hanem egy veszélyre szeretnénk felhívni a figyelmet, amiről a Biblia is ír. Higgyétek el, mi nem akarunk vitatkozni, csak figyelmeztettünk szeretettel. Nem szeretnénk, ha békétlenség vagy vita alakulna ki a gyülekezetben. Én részemről lezártnak tekintem ezt a kérdést, majd megvárjuk az eredményt.

Egy percig csend volt a gyülekezetben. Borisz tanácsatlanul állt az asztal előtt, ujjaival a Biblia fedelén dobolt. Hol a könyvet nézte, hol a gyülekezetet. Majd csendben megszólalt:

– Felhívom Mihály testvért, és megbeszélem vele az ügyet. Ő lett megválasztva elnöknek, ez már az én hatáskö-

römet túllépi. Elmondom neki az aggodalmakat, majd rábizzuk a döntést.

– A szomszéd faluból az egyik ember kint dolgozik Portugáliában – mondta Iván Péternek egyik nap, amikor ösztetalálkoztak az utcán. – Küldi haza a pénzt az öccsének, mert ő intézi a házának az építési ügyeit. Valaki megcsinálta az alapot, de azután otthagyta. Most bajban van, és megkeresett, hogy nem tudnám-e befejezni a házat. Tudja, hogy hívó vagyok, és bennem megbízik. Nem gondolod, hogy esetleg közösen csinálhatnánk? Jó pénzt ígért.

– Végül is... a vállalat nem fizet már néhány hónapja, mindig csak ígéretnek. Nem akarom egyelőre felmondani ezért a munkahelyemet. Talán rendeződik már az ország helyzete.

– Próbálj meg vagy két hétre szabadságot kivenni, addig sokat tudunk haladni a munkával, és meglátjuk, mivé alakul a dolog.

– Próbáljuk meg – szolt Péter beleegyezően.

A következő héten már neki is álltak a munkának. Megbeszélték az építtetővel, hogy mennyi pénzt kapnak, amíg a házat tető alá hozzák. Előreláthatólag több hónapra való munka ígérkezett, és a tulajdonos sürgette őket, ezért megállapodtak egy határidőben. Szépen haladtak a munkával, de kezdték érezni, hogy a határidőt rövidre szabták. Ha nem lesznek kész, akkor a munkabér tíz százalékát az építtető visszatartja. Azonkívül becsületbeli dolog is a hívó ember szavát betartani.

Egyik nap már délelőtt tíz órakor le kellett állniuk, mert elfogyott a cement.

– Most mit csináljunk? – kérdezte Iván aggódva. – Azt mondta a tulajdonos, hogy reggelre itt lesz. Mindjárt ebéd-

idő van, és még sehol semmi. Azt is megemlítette, hogy ha lenne egy autóm meg egy utánfutó, akkor az ilyen fennakadást gyorsan át tudnánk hidalni.

– Ja, de az igen sokba kerül. Van rá pénzed? Mert nekem nincs.

– Azt mondta, hogy beszélt a testvérével, aki adna kölcsön pénzt, és majd a házban ledolgoznánk.

– Tudod, Iván, én nem szívesen megyek bele adósságba. Bármilyen történhet velünk, az autóval is. Jobban alszik az ember, ha nincs adóssága.

– Nagyobb hittel kell lenni, Péter.

– Hol voltál, drágám, ilyen sokáig? – kérdezte Elena egyik este Pétert.

– Bocsáss meg, de nagyon szorított a munka. Iván erősködött, hogy fejezzük be az elkezdett közfalat. Én mondtam neki, hogy ma este gyülekezet van, de azt mondta, hogy hiába megyünk a gyülekezetbe, ha nem vagyunk becsületesek, és nem tartjuk be a határidőt.

– Gondoltam, hogy ez a gond. Én elmentem a gyerekekkel.

– És mi újság ott?

– Borisz elmondta, hogy talált egy telket, és a regisztráció is jól halad. A német testvérek biztosítottak, hogy lesz fedezet, így a jövő tavasszal indulhat az építkezés.

– Nem jó érzésem van ezzel kapcsolatosan. De most már magammal kapcsolatosan is. Olyan nyugtalanság van bennem, hogy most is elmulasztottam a gyülekezetet. Nem kérdezték a testvérek, hogy hol vagyok?

– De.

– Mit mondtál nekik?

– Azt, hogy valószínű, kicsúsztatok a munkával, és azért nem értél haza.

– Nem csak a mai nap ilyen. Érzem, hogy ez a hajtás nem tesz jót nekem lelkileg. Már a Biblia olvasásában sem találok olyan örömet, mint azelőtt. Imádkozni sem tudok olyan buzgón.

– Érdemes hajtani?

– Nem. De be vagyunk vállalva. Ahogy ezt befejezzük, már egy másik házat kell kezdenünk. Ott járt a tulaj egyik barátja, és meg volt elégedve a munkánkkal, és Iván bevállalta a következő házat.

– Akkor ennek nem lesz vége soha.

– Én is attól félek. De Iván azt mondta, hogy már beszélt két emberrel, az egyik a Pável fia, aki nincs még bemerítkezve, a másik egy világi. Kiszámolta, ha órabért fizetünk nekik, akkor nekünk még több marad. Meg aztán előbb kész leszünk ezzel a házzal, és hamarabb kezdhetjük a másikat.

Másnap Péter közölte Ivánnal, hogy nem akar továbbra vállalkozó lenni, hanem ő is beáll alkalmazottnak. Ivánnak nyilván több marad, de ő inkább megelégszik kevesebbrel.

Már a jövő héten nagy lendülettel folytatták a munkát: Iván mint vállalkozó, és Péter mint alkalmazott másik két társával együtt.

– Nézd mit vettem! – húzott ki a mellénye belső zsebéből egy készüléket Iván.

– Mi az? Mobiltelefon? – csodálkozott Péter. – Soha nem láttam még közelebbről. Mennyibe került?

– Ne is kérdezd – legyintett Iván. – E nélkül már nagyon nehéz volt a vállalkozás. De kiszámoltam, hogy visszahozza az árát. Nem kell mindenhova autóval szaladgálni, egy perc alatt elintézem, és már dolgozhatok is, megkeresem azt a

pénzt, amit eddig elautókáztam, nem is beszélve az időkiadásról.

– Már vettél egy néhány dolgot, amivel állítólag időt takarítottál meg, de úgy veszem észre, hogy nem több, hanem inkább kevesebb időd van.

Iván arckifejezésén látszott, hogy nem igazán kedvére való ez a megjegyzés. Nem szólt semmit, hanem a keverőgéphez indult, hogy várakozó munkásait útbaigazítsa.

Úgy tűnt, hogy ezt a napot sem lehetett a nyugalmasabb napok közé számlálni. Egy órát sem dolgoztak, amikor a keverőgép csapágya eltört, és az egész tengely megszorult. Pont a legrosszabbkor, mert a vakoláshoz nagyon sok anyagra lett volna szükség.

Iván gyorsan nekiállt és szétszedte. Hamar megállapította, hogy a csapágy hasznavehetetlen lett. De honnan vesz ilyen csapágyat? Még jó, hogy most már van telefonja, hamar fel tudja hívni a városban a műszaki kereskedést... Legalábbis fel tudná, ha lenne telefonszáma.

Gondolkodott, honnan tudná a telefonszámot megszerezni, mert nem akart hiába fáradni, hiszen egyáltalán nem biztos, hogy van nekik pont olyan csapágy, amire szüksége van. Tárcsázta a sógorát, nem válaszolt. Volt egy barátja, őt is megpróbálta felhívni, szintén hiába. Most mit csináljon? Még egyszer próbálkozott, és néhány hangos csipogás jelezte, hogy a telefon lemerült. Nem kellett tovább próbálkoznia, idegesen vágta zsebre a néma telefont. Kiosztott valami lényegtelen munkát az alkalmazottaknak, és beugrott az autóba, hogy elinduljon a város felé a szükséges alkatrészt megvásárolni.

Amint az országúton haladt, egy kicsit lenyugodott. „Tegnap egész este kínlódtam, hogy beleírjam a telefonomba a neveket – gondolta magában. – Le is merítettem. Nem is maradt időm Bibliát olvasni. Lehet, hogy ezért bűjt bele az ördög ebbe a nyavalyás telefonba.”

Egész úton igen taposta a gázt, hogy minél hamarabb visszaérjen. A város első útkereszteződésében a lámpa éppen pirosra váltott előtte, de ő úgy gondolta, még hamar átszáguld, hiszen minden perc drága...

Ahogy átért a kereszteződésen, egy rendőrautó vágott elé, és a rendőr már integetett is kinyújtva a karját az ablakon. Iván mindjárt tudta, hogy nem üdvözölni szeretné, hanem nyilván kiszúrta, hogy áthajtott a piroson.

– Hova ez a sietés, fiatalember? – üdvözölte a rendőr Ivánt, amikor kiszálltak.

Iván kényelmetlenül vakarta a feje búbját. „Na, most ezt nem úszom meg szárazon!”

Az intézkedés további negyedórát vett el drága idejéből. Kicsit sokba került a sietés: amit aznap keresett volna, az a rendőr zsebébe került. Próbált ugyan a rendőrrel alkudozni, de az nem hajlott a szóra; ki kellett fizetnie a büntetést.

A városban végre sikerült a harmadik boltban megvásárolnia a csapágyat. Mire hazafelé indult, már jóval elmúlt dél. De alig hagyta el a várost, az autó hátulja erősen imbolyogni kezdett, és nagyon különös morajlást hallott ugyanonnan.

„Gumidefekt” – jött rá hamar a jelenség okára. „Én szerencsétlen, hát nem volt időm megjavíttatni a pótkereket.”

Tehetetlennek érezte magát. Fejét ráhajtotta a kormányra és várt. Egész belsejében dúlt a vihar. Sírni szeretett volna, de nem tudott. Az a gondolata támadt, hogy szálljon ki az autóból, hagyja ott, fusson hazáig, és felejtse el a vállalkozást, az autót, az egész világot... Keserű emlékként jelentek meg az elmúlt, békés, nyugodt idők. De nem futhatott el; elvállalta a munkát. A vállalás pedig kötelez.

Teljesen csapdában érezte magát. Arra gondolt, hogy valami ilyen érzés keríthette hatalmába Bálámot is, amikor az angyal a számár elé állt. Ő is a pénz után futott...

Gondolatait az autó ajtaján kopogás szakította félbe.

– Rosszul vagy, Iván? – kérdezte egy ismerős hang.

- Misa, hát te meg hogy kerültél ide?
 - A városban voltam, és megismertem az autódat? Miért állsz itt az út szélén?
 - Defektet kaptam.
 - És miért nem cseréled ki a kereket?
 - Mert a pótkerék is lyukas. Nem volt időm megjavíttatni – mondta Iván, és lesütötte a szemét
 - Hagyd itt az autót, és hozd mind a két kereket, visszaviszlek a városba, és megcsináltatjuk.
 - Hogy hagyjam itt az autót az út szélén? Valaki feltöri...
 - Hát te hívő ember vagy, nem? Aggódsz?
- Délután három óra volt már, mire Iván visszaért az építkezésre.
- Hol voltál eddig? – kérdezték a munkásai. – Péter nem várt tovább. Hazament. Azt mondta, hogy ne haragudj, de ma nem akar hiányozni az esti összejövetelről. Inkább ne fizess neki erre a napra semmit, az eddigi munkájára se.

A vacsoránál Iván nagyon lehangolt volt. Keveset evett, keveset beszélt. Mária megkérdezte:

- Mi van veled, Iván? Nagyon lehangoltnak látszol.
- Iván elmesélte, mi történt aznap.
- Nem lesz ez így jó, drágám. Teljesen elveszítjük a nyugalalmunkat. Korábban milyen sokat beszélgettünk a Bibliáról, mostanában meg másról sem hallak, csak a munkáról. Mikor látogattuk meg utoljára valamelyik családot? Bábuska Pavlina otthon fekszik betegen már két éve, meg sem tudod mondani, mikor voltál nála utoljára.
 - Igazad van, Mária. Én is látom, hogy ez nem jó így. De nem nagyon van más választásom. A munkahelyek megszűntek, ez a lehetőség van egyedül.
 - Van egy földterületünk, azon is megélnénk.
 - Elég szűkösen.

– Még mindig jobb volna, mint ez a helyzet – mondta Mária, miközben szedte le az asztalról az evőeszközöket.

– A pénzt is lehet jóra fordítani. Sok szegény van, akinek adhatunk, meg a vendégfogadáshoz is pénzre van szükség.

– Mert most úgy érzed, hogy ezt tudjuk tenni?

Iván egy pillanatra bámult maga elé összeráncolt homlokkal. Szokása szerint vakarta a feje búbját.

– Minden kezdet nehéz – mondta. – Úgy gondolom..., úgy hiszem, hogy még egy kis idő, és kialakulnak a dolgok, egyenesbe jövünk. Már az alkalmazottak is egyre önállóbbak. Nekem nem is kell majd mindig ott lennem, csak azt a kevés ügyet elintézem, és sok szabadidőm lesz. Most még nagyon sok gonddal jár, de mindig hajnal előtt van a legsötétebb...

LANKAD A TŰZ

Egyik este Pável bekopogott Péterékhez.

– Jó estét, Elena!

– Isten hozott, Pável. Kerülj beljebb! Mi jó hírt hoztál?

– Nem tudom, hogy jó-e, vagy sem – válaszolt Pável, és letette a kucsmáját a székre.

– Foglalj helyet! – húzott elé egy széket Elena az asztal alól. – Elfogadsz egy meleg teát? Éppen iszogatom, mert meghültem ebben a hideg időben.

– Szívesen elfogadom. Péter nincs itthon?

– Átment Vaszilhoz vagy egy órája. Már itt kellene lennie, nem tudom, miért nem jött még. Lehet, hogy elbeszélgetnek.

– Egy órája találkoztam Borisszal. Mondta, hogy megálapodtak az imaház részére egy telek megvásárlásában. Megkért, hogy veletek is közöljem, mert vasárnap a gyülekezetben szeretné végleg eldönteni, hogy megfelel-e a hely.

– Hol van a telek?

– Szerintem jó helyen. A főutcán, ha tudod, hol laknak Csernikovék.

– Persze.

– Na, közvetlen a mellette levő telek, ha velük szemben állsz, akkor bal kéz felé esik.

– De azon van egy kis ház.

– Van, persze, de nem lakik ott senki már több mint tíz éve. Azt le kell bontani. Azt mondta Borisz, hogy minden megvan hozzá, a pénz is megérkezett. A közjegyzőnél már az aláírási jogot is megcsináltatta, vagy minek hívják.

– Péterrel többször beszéltünk, hogy nem tetszik nekünk ez. Olyan hű volt Borisz, amikor pásztor lett, hetente vagy kéthetente felkeresett minden családot a gyülekezetből. Na, most erre nincs ideje!

– Nem csak ez a baj. Szerintem még rosszabb, hogy szó szerint élvezi ezt az intézkedést. Papírokkal a kezében rohangál folyton, nem is nagyon lehet vele másról beszélni.

– Talán, ha vége lesz a gyülekezeti ház építésének, akkor ismét visszaáll az eredeti kerékvágásba – jegyezte meg Elena.

– És mi lesz addig a gyülekezettel?

Némán hallgattak egy darabig. Ekkor Elena tízéves kislánya jött be, valami matematikai feladatot nem tudott megoldani, és segítséget kért.

– Majd ha hazajön apád, ő jobban ért a számokhoz – tette félre az iskolai könyvet Elena.

– Hozd ide, aranyos – ajánlkozott Pável. – Igaz, hogy régen kinőttem az iskolapadból, de hátha meg tudjuk oldani.

Amíg Pável a kislánynak segített, Elena az edényeket pakolta. Hirtelen kinyílt az ajtó, és Péter rontott be rajta. Elena azonnal észrevette, hogy valami nagy baj van. Péter sápadt volt.

– Borzasztó – mondta köszönés helyett. – Valentinával találkoztam, és mondta, hogy Ivánt súlyos baleset érte.

– Ne! – kiáltott fel Elena.

Pável ijedten nézett fel a matematikakönyvből.

– Mi történt!? – kérdezte megrökönyödve.

– Iván ma délután ment valamiért a városba, egy kanyarban megcsúszott a jeges úton, és egy kisteherautóval frontálisan ütközött. Nem tudom a részleteket. Annyit tudok, hogy a kórházban van, és nagyon súlyos az állapota.

– Ó, Istenem! Szegény Mária! Szegény gyerekek! – kiáltott Elena.

Egy pillanatra némán álltak egymással szemben. Pável a térdére támasztotta a könyökét, és arcát a két kezébe temette. A gyerekek is megszeppenve hallgattak.

– Menjünk át Máriához. – szólalt meg Elena remegő hangan, és a szemét törölgette.

– Menjünk – egyezett bele Péter.

– Én is elmehetnék? – kérdezte Pável egy kicsit vonakodva.

– Természetesen.

– Akkor útközben beszólnék Olgának. Biztos ő is szívesen eljönne.

Másnap délelőtt Péter a városi kórház intenzív osztálya előtt várakozott az orvosra.

– Egy rövid időre bemehet – mondta az orvos. – A felesége éppen az előbb ment haza. Szerencsére nincs életveszélyes állapotban, de hosszú gyógyulásra lehet számítani.

– Köszönöm! Valóban nem akarom sokáig zavarni.

Péter szorongva lépett be. Iván a fal melletti ágyon feküdt. Szép lassan odalépkedett az ágya mellé.

– Péter! – szólt Iván gyenge hangon, amikor meglátta a barátját.

– Iván, mi történt? – kérdezte emez, és gyengéden megfogta a kezét.

– Nem tudom, hogy történt, és nem tudom, mi történt. Egy pillanat volt az egész, és minden megváltozott.

Péter szótlanul állt az ágy mellett. A gondolatok villámgyorsan kergették egymást az agyában. Most mit mondjon? Kérdezze meg, hogy vajon megérte a rohanás, vagy hogy nem gondolja, hogy ez egy isteni figyelmeztetés volt? Nem, nem ezt mondja.

– Iván, sokan imádkoznak most érted.

– Érzem, Péter. Köszönöm!

– Isten útjai kifürkészhetetlenek. Nem tudjuk, minek miért kell történnie, de azt tudjuk, hogy Ő nem vét hibát. Azoknak, akik Őt szeretik, minden javukra van.

– Tudom. Úgy érzem, az isteni kéz állított meg. Látod, most nem rohanok sehova – mondta keserű mosollyal az ajkán.

– Valóban, az Úr megenged valamit, ami nekünk nagyon nehéz, de biztos, hogy valami jót akar kihozni belőle. Ha engedjük.

– Eddig úgy éreztem, hogy nincs időm semmire. Túlzsúfolt, túlterhelt voltam, sajnós, a lelkemre nagyon kevés idő jutott. Itt most van lehetőségem gondolkodni. Gondolkodni a régebbi múlton, a közelmúlton és az ismeretlen jövőn.

Ezen a tavaszi reggelen a napsugarak beragyogták a falut. A madarak is örömmel csiripeltek, a hosszú tél után élvezték a napsugarak melegét. A gyülekezet tagjai szorgalmasan dolgoztak az évek óta elhanyagolt telken. Csákánnyal, fejszével irtották a bokrokat, amelyeket a természet vetett és nevelt, mások kaszával vágják a száraz fűvet, és gereblyével húzták össze egy kupacba.

Péter néhány testvér társaságában a tervrajzot tanulmányozta, és mérőszalaggal méregették ki a leendő gyülekezeti ház alapját. Karókat vertek le a már megtisztított területen, és zsinórokat húztak ki az alap szélének megjelöléséhez.

– Szegény Iván. Most otthon fekszik ebben a gyönyörű időben – mondta Péter, miközben a tervet nézegette. – Pedig most nagy hasznát vehetnénk a tapasztalatának az építkezésben.

– Már hazaengedték a kórházból? – kérdezte András.

– Már több mint egy hete – vágta rá Szlávik gyorsan. – Még nem voltál nála?

– Sajnos, még nem. Nagyon sok volt a munkánk, a növényházat elő kellett készíteni, utána elvetni a paradicsomot. Örülök, hogy egy kicsit rádolgoztam, most azért tudtam eljönni egy napra ide, az építkezésre.

– Csak egy napra? – kérdezte Péter csodálkozva.

– Nem tudom. Sajnos, tél végétől decemberig nagyon el vagyunk foglalva a kertészettel. A földényben egészen biz-

tos, hogy nem tudok rendszeresen eljönni, bár nagyon szeretnék.

– Egy kicsit attól félek – sóhajtott Péter –, hogy akadozva fog menni ez a munka. A gyülekezet tagjai egyre jobban elvannak mással foglalta.

Amint folytatták az alap kitűzését, néhányan neki is állhattak az ásásnak. Vidáman ment a munka, senkinek nem kellett unatkoznia, mindenki megtalálta a tennivalóját.

Nem sokkal a déli harangszó után megjelentek az aszszonyok, és a bakokból és deszkákból rögtönzött asztalon feltálalták az ebédet. Közös ima, olvasás a Bibliából, majd ismét nekiláttak a munkának. Többen a járókelők közül is megálltak, és nézték a közös munkát.

– Hányan voltatok ma? – kérdezte Elena, miközben az asztalt terítette a vacsorához. – Hogy haladtatok?

– Hárman – felelte Péter egykedvűen. – Nem is sokra jutottunk.

– Csak hárman? – kérdezte Elena csodálkozva.

– Én mondtam, hogy nem fog ez a kezdeti tűz olyan sokáig tartani. Pável próbálta megszervezni tegnap, de legtöbben nem értek rá. Munka, elfoglaltság, család... ki mire hivatkozott.

– Mit csináltatok ma?

– A koszorút zsaluztuk.

– És egész nap csak hárman voltatok?

– Igen. Valamikor délután Borisz is kijött a tervezővel, nézegettek valamit. Pável beszélni akart vele valami bizalmas dolgot, de nem volt ideje. Helyesebben: most sem volt.

– Mit jelent ez?

– Azt, hogy már egy hónapja akar vele valamiről beszélgetni – mondta Péter. – Egyszerűen nem talál rá időt.

– Vagy nem is akar beszélni – tette hozzá Elena.

– Én is inkább azt gondolom – bólintott Péter. – Mióta ő intézi az építkezés ügyeit meg a pénzügyeket, azóta mintha kicserélték volna. Mikor volt nálunk utoljára?

– Hát azt nem tudnám megmondani. Nagyon régen. Valamikor minden héten, vagy kéthetente megjelent beszélgetni.

– Most úgy tűnik, mintha nem szolgája lenne a gyülekezetnek, hanem valami igazgató. Még igaza lehet Vaszilnak, amikor szóvá tette, hogy nem lesz jó vége annak, ha ő intézi az építkezés ügyét.

Közben Elena az asztalra tette a levest. A gyerekek átmentek egy kicsit még játszani Valentináékhoz, így most csak ketten ültek az asztalnál.

– Azt mondta Borisz, hogy a tetőt ki kell adni külső munkásoknak.

– Az kellene még csak! – kiáltott fel Elena.

– Igen, mert nem leszünk készen a tél kezdete előtt.

– És mi van akkor? – kérdezte Elena, és széttárta a karját.

– Az egész falu gúnyolná a hívőket.

– Túl jó hírünk már úgy sincs. Tanya mondta a múltkor, hogy hallotta, amikor a boltban két ember a faluból a gyülekezetről beszélgetett.

– Mit?

– Pontosan nem értette, de annyit kivett belőle, hogy nem olyanok a hívők, mint korábban voltak. Nem akart hallgatózni, ezért odébb ment.

Péter az asztalterítőről szedegette a morzsákat, és csak bámult maga elé. Néhány percig szótlanul ültek egymással szemben.

– Min gondolkozol olyan nagyon? – törte meg a csendet Elena.

– Semmi különösön – kapta fel a fejét hirtelen Péter.

– Csak egy kicsit magadba vagy zuhanva.

– A vénék tanácsa jutott eszembe. Ma beszélgettem Pávellal. Úgy érzi, hogy kezd átalakulni a gyülekezet vezetősége.

– Ezt hogy érted?

– Úgy, hogy eddig minden olyan szépen ment a gyülekezet egyetértése alapján, most meg egyre inkább egy központi vezetéssel Moszkvából akarnak irányítani.

– Nem kell olyan borúlátónak lenni.

– Majd meglátod, drágám – sóhajtott Péter.

Nagy volt a sürgés-forgás december első szombatján. Takarítás, főzés, sütés. Nagy napra készült a gyülekezet. Másnap, vasárnap ugyanis az imaház felavatása következett, és sok vendég érkezett, akik részt akartak venni az ünnepségen. Még a polgármester is jelezte a részvételi szándékát.

Péter már fél tízkor ott állt az imaház előtt. Egyre többen érkeztek, és az ő feladata volt, hogy bekísérje a vendégeket.

Néhány perccel tíz óra előtt ő is bement az imaterembe Ivánnal együtt, és még találtak helyet maguknak, így leültek a terem közepe táján.

– Kik azok ott a harmadik sorban? – súgta oda Iván Péternek.

– Ők Ukrajnából jöttek. Az egyik az ottani gyülekezetek pásztora.

– És őt miért nem vitték előre, mint a kanadaiakat?

– Nekik nincs annyi pénzük...

Iván kényelmetlenül érezte magát a kényelmes padokban. Mindig is nagyon bántotta az igazságtalanság. Most pedig kifejezetten felháborította, hogy a kanadaiak az első

padokban ültek és beszédet mondtak, az ukrán vendégek pedig még csak szót sem kaptak egész délelőtt.

– És ki az, aki olyan sokat szerepel? – súgta ismét Iván.
– Olyan, mintha valami nagy főnök lenne. Mindig ő intézkedik.

– Hát nem ismered? Ő Mihály, az elnök.

– Moszkvából?

– Igen.

– Még soha nem láttam.

– Én sem, mert még soha nem járt nálunk. Most van itt először.

– Akkor miért főnökösködik ott az első padban?

– Azért, mert ő a főnök – mondta Péter cinikusan. – He-lyesebben, a főszolga. Nevetséges, nem?

– Fel tudnék robbanni!

– Nyugi, Iván, ma örülni kell.

– Igen, azt kéne! Minek örüljek?

– Annak, hogy elkészült az imaház.

– Sajnos, bennem az öröm helyett keserűség van. Visz-szaemlékszem, hogy tíz évvel ezelőtt szorongtunk Kulmanovék házában, és olyan békesség volt bennem. Sze-gény Alexander, ha még élne és itt lenne...

Az ünnepi istentisztelet után Borisz köszöntötte a jelen-levő vendégeket, külön kiemelte a pásztorokat. Elmondta, hogy milyen nagy összefogással épült fel az új imaház, és ez lesz az úttörője sok másik imaháznak Oroszországban. Mél-tatta a külföldi gyülekezetek nagylelkűségét, megköszönte az adományokat. Külön köszönetet mondott az ukrán test-véreknél, akik több héten keresztül önzetlenül dolgoztak az építkezésen.

Délben szépen megterített asztalok várták a vendégeket. Hosszában három asztal volt elhelyezve, ezekre merőlegesen egy rövidebb. Ehhez terelgette Borisz a pásztorokat, a vének tanácsának tagjait. Itt foglaltak helyet a külföldi pásztorok

is. Az asztal végén egy kényelmesebb karosszékekben foglalt helyet Mihály.

Péter az étkező helyiség oldalán állt Tánya mellett, aki fehér kötényben várta, hogy mikor lehet kezdeni az ételek felszolgálatát.

– Elfáradtál, Péter? – tudakozódott Tánya. – Sokat dolgoztatok tegnap, ugye?

– Nem vagyok fáradt.

– Pedig olyan lehangoltnak nézel ki. Vagy az is vagy talán?

– Egy kicsit. De mindegy.

– Hogy volna mindegy. Egy ilyen szép napon örülni kéne! Mi bánt?

– Csak nézem ott a vének tanácsát, milyen szépen külön vonultak a pásztorok a nyájtól!

– Péter! – szólt rá Tánya erélyesen. – Ne bántsod az Úr szolgáit!

– Bocsáss meg, Tánya! Nekem ez nem tetszik. Régebben elvegyültek a nép között, most meg egyre jobban úgy tűnik, mintha valami külön csoport lenne a gyülekezetben, akik nem is a tagok közé tartoznak, hanem valami felsőbb...

– Nem szabad így gondolkodni! Ők a vezetők, ők tudják, mit kell tenni, nekünk csak alázatosan engedelmeskednünk kell.

„Alázatosan engedelmeskedni, alázatosan engedelmeskedni...” – visszhangzott Péter agyában Tánya utolsó mondata még akkor is, amikor valaki elhívta mellőle, mert hamarosan kezdeni kellett a felszolgálat.

TÍZ ÉV MÚLVA

Több mint tíz év telt el a gyülekezeti ház megnyitása óta. A falu népe ismerte a hívőket. Az átadó ünnepségre meghívták őket, a központban kiplakátolták a megnyitó időpontját és azt, hogy minden érdeklődőt szeretettel várnak. El is jöttek vagy negyvenen, de akkor voltak utoljára. Egyetlen idősebb asszony tért meg Jézushoz, aki a keresztelése után hamar meghalt.

Az elmúlt tíz év alatt mindössze két ember tért meg a faluból. A gyülekezet tagjait általában rendes, becsületes embereknek tartották, akik elsősorban szorgalmukkal tűntek ki a nép közül. Egyre többen építettek szép házakat, és szinte minden családban volt már autó, mégpedig általában valamilyen drágább, komolyabb típus. Egyre többen foglalkoztak építkezési vállalkozással. Voltak, akik boltot nyitottak a városban. Néhányan kertészkedéssel foglalkoztak, hatalmas növényházakat telepítettek. Az egyik család utazási irodát nyitott a városban.

Így ismerték a hívőket, így könyvelték el maguknak a falubeliek. Voltak, akik pusztán tudomást vettek róluk, voltak, akik irigykedtek rájuk. Voltak, akik jót mondtak róluk, voltak, akik szidták őket. De közéjük tartozni senki sem akart.

Pedig már nem kellett üldözésre számítnia annak, aki be akart lépni a közösségbe. A falu népe sem vette már úgy a szájára őket, mert az emberek egyre inkább magukkal voltak elfoglalva. A kocsmán kívül nem is igen volt már közösségi élet, esténként az emberek inkább otthonaikban ültek, tévéztek, a számítógépen játszottak, vagy az interneten bolyongtak.

Miért is gyűlölték volna a hívőket, hiszen nem sok különbség volt már a világ meg ő közöttük. Hacsak nem abban, hogy általában jobb módúak voltak, mint a falu népe. De hiszen mások is voltak gazdagok. Vagy esetleg annyi,

hogy nem dohányoztak, kocsmába nem jártak. De hát sok tisztességes ember sem tette ezeket.

A gyülekezet azért mégis szép lassan szaporodott. A hívó családok gyermekei, ahogy megnőttek, megkeresztelkedtek. Követték a szülők hagyományát.

A nap melegen sütött be az imaház ablakán. Az igehirdető a szószéknél állt, és monoton hangon bibliamagyarázatot tartott.

Péter a könyökével meglökte Ivánt.

– Elszunnyadtál?

– Jaj, elnyomott az álom! – ugrott egyet a szerencsétlen.

– Tegnap éjfél után értünk haza a nyaralásból.

– Azt hittem, azt akarod mondani, hogy éjfél utánig olvastad a Bibliát – mondta Péter kissé gúnyosan.

Az istentisztelet befejezése után a gyülekezet tagjai az előtérben társalogtak.

– Kik azok az idegenek ott az oszlop mellett? – kérdezte Szása Pétertől, amikor kijöttek az imateremből.

– Nem tudom, soha nem láttam őket.

– Miért álldogálnak ott magukban?

– Mert senki nem megy oda hozzájuk. Gyere, kérdezzük meg, hogy honnan jöttek!

Azzal határozott lépésekkel odasiettek hozzájuk, és mosolyogva üdvözölték őket. A fiatal házaspár két kisgyerekekkel boldogan viszonzta az üdvözlést.

– Szeretettel üdvözlünk benneteket a gyülekezetünkben – mondta Péter, és kezét fogott a felnőttekkel, majd megsimogatta a két kisgyerek fejét. – Kikhez van szerencsénk?

– M. városból vagyunk, az ottani gyülekezetből – mondta a férfi. – Úgy gondoltuk, hogy eljövünk, szeretnénk volna meglátni a ti gyülekezeteteket, bár senkit nem ismerünk. De éppen az volt a vágyunk, hogy valakivel megismerkedjünk. Sajnos, egy kicsit késett a vonatunk, ezért nem értük

el a buszcsatlakozást, így az istentisztelet végére értünk csak ide.

– Azt mondjátok, hogy nem ismertek itt senkit? – kérdezte Péter. – Akkor nem is tudja senki, hogy jöttetek.

– Nem – szólalt meg a fiatalasszony szerényen. – Ha valaki meghív a házához, örömmel elmegyünk. De hoztunk magunkkal ennivalót, ha... ha másképp lenne.

Péter intett Elenának, hogy jöjjön oda egy kicsit.

– Ezek a kedves testvérek M. gyülekezetből valók – mutatta be a feleségének a vendégeket. Azután a házaspárhoz fordulva így szólt:

– Bocsássatok meg, egy pillanatra el kell mennem.

Amint otthagyta a vendégeket Elenával és Szásával, Ruszlán megállította.

– Kik ezek az emberek?

– Testvérek másik gyülekezetből.

– Kihez jöttek?

– Csak meglátogatni minket. Vonattal érkeztek. Senkit nem ismernek. El kéne hívni őket ebédre. Ti hogy álltok?

– Miért nem hívjátok el ti őket? – kérdezte Ruszlán, és a zsebében csörgetett valami aprópénzt vagy kulcsot.

– Minket is elhívtak ebédre – felelt Péter.

– Az a baj, hogy nekünk nincs annyi hely az autóban. Maximum ketten férnének be.

– Lehet kettőt fordulni.

Vladimir csatlakozott hozzájuk.

– Kik ezek az emberek? – kérdezte.

– El kéne valakinek hívni őket ebédre – mondta Ruszlán, és megveregette Vladimir hátát.

– Nem jelentkeztek be senkihez?

– Biztosan nem, mert senkit nem ismernek – mondta Péter, és közben figyelte, hogy néhányan a testvérek közül beszélgetnek a jövevényekkel.

– Akkor elég merészek... vagy felelőtlenek – vélekedett Ruszlán, és azzal odébbállt.

– Gondolkoztál már azon, hogy mit jelent az, amikor az Úr azt mondja, hogy útonjáró voltam, és nem fogadtatok be? – kérdezte Péter Ruszlán szemébe nézve.

– Az Úr mindenkit a saját körülményeihez képest fog megítélni. Nem vár el tőlünk többet, csak amit megtehetünk – bámulta a padlót Ruszlán.

– Úgy van, ahogy mondd – szólt Péter, és otthagya Ruszlánt, elindulva a vendégekhez.

– Hívott-e már valaki benneteket ebédre? – kérdezte tőlük.

– Még nem – mondta a fiatalasszony szégyellősen.

– Akkor mi várunk szeretettel hozzánk – jelentette ki Péter.

Elena óvatosan megbökte Pétert, hogy a vendégek ne vegyék észre.

– Hivatalosak vagyunk a feleségem szüleihez, de azt le tudjuk könnyen mondani – tudatta a vendégekkel Péter. – Nem engedhetjük meg, hogy vendégek itt maradjanak...

A házaspár szemmel láthatóan kényelmetlenül érezte magát.

– Van ennivalónk, ha megengedik a testvérek, a délidőben itt megesszük az imaház konyhájában – mondta a fiatalasszony. – Nem várhatjuk el, hogy ismeretleneket vagy előre be nem jelentkeztetteket valaki elhívjon...

– Úgy van, itt maradunk szépen, és megesszük az elemózsiánkat – bólintott helyeslően a férj.

– Szó sem lehet róla! – szólt Péter nagyon határozottan.
– Az Úr rendezte így, hogy a mai napon kedves testvéreket fogadhatunk a házukba. Csak két dologért kell megértést kérnünk: az egyik, hogy vagy másfél kilométerre lakunk innen, és nincs autónk; a másik, hogy kedves feleségem nem készített ebédet, mert mi is hivatalosak voltunk, de majd szeretettel megoldjuk...

Egyik délután Péter Vladimirék ajtaján kopogtatott.

– Tessék! – hallotta Natasa hangját belülről.

– Békesség e háznak! – szólt Péter, amikor belépett. – Bocsássatok meg, hogy zavarlak titeket!

– Nem zavarsz – mondta Natasa kedves stílusával. – Kerülj beljebb! Mi jó hírt hoztál?

– Vladimirt keresem. Szeretnék egy láncfűrészket kölcsönkérni tőle.

– Kerülj beljebb! Itt van a szobában – nyitotta ki az ajtót Péter előtt.

Valdimir egy kis asztalnál ült, és a gyülekezetből az egyik testvérrel sakkozott. Péter zavarban érezte magát, de Vladimir szemmel láthatóan egyáltalán nem. Hellyel kínálta Pétert, és egy kis türelmet kért, míg befejezik a játszmát.

Péter a sapkáját forgatta a kezében, és szomorúan nézett maga elé. Natasa egy pohár narancslével kínálta meg.

– Vladimir – szólalt meg, mikor amaz nagy ujjongással nyugtázta győzelmét –, nagyon elszomorodtam.

– Miért?

– Azért, mert ilyen elfoglaltságban taláلتalak titeket.

– Az a baj, hogy sakkozunk? Hát nincs abban semmi.

– Akkor miért csináljátok?

– Kell egy kis kikapcsolódás. Fejleszti az ember eszét. Ebben a mai világban úgyis csak butul az ember – vigorgott Vladimir.

Ekkor Péter kért egy Bibliát. Natasa levett egyet a szekrényről, gyorsan letörölte róla a port, és átnyújtotta Péternek. Ő kikeresett egy fejezetet és megszólalt:

– Hadd olvassak el egy néhány verset a Filippi levélből.

– Olvass! – mondta a két ember szinte kórusban.

„De amelyek nekem egykor nyereségesek voltak, azokat a Krisztusért kárnak ítéltam. Sőt most is kárnak ítélek mindent az én Uram, Jézus Krisztus ismeretének gazdagsága miatt: akiért mindent kárba veszni hagytam és szemétnek ítélek, hogy a Krisztust megnyerjem” – olvasta Péter,

majd behajtotta a könyvet úgy, hogy ujját az olvasott fejezetnél bedugva hagyta. – Azt gondolom, hogy az apostol, legalábbis ahogy ebből a versből kitűnik, jól meggondolta, hogy mivel töltse az idejét.

– Ugyan, Péter, miért hasonlítasz össze minket Pál apostollal!? – mondta Vladimir érezhetően bosszúsan. – Ha nekünk is az lenne a feladatunk, mint Pál apostolnak, akkor lehet, hogy mi se sakkoznánk. Mi csak egyszerű hívők vagyunk, ugye, Mihály?

– Akkor miért mondja az Ige, hogy az az indulat legyen bennetek, mint ami a Jézus Krisztusban volt? Vagy azt is mondja, hogy akármit cselekesztek, mindeneket az Úr Jézus nevében és az Ő dicsőségére cselekedjétek.

– Nem jó az, ha mindenbe belekötünk. Sehol nem tiltja a Biblia a játékot – védekezett Mihály.

– Akkor a Korintusi levél 10. fejezete mit jelent, amikor bálványimádáshoz hasonlítja a régi nép cselekedetét, amikor azt mondja, hogy leült a nép enni és inni, és felkelt játszani?

Vladimir a sakkfigurákat kezdte némán visszapakolni a dobozba. Mihály lehajtott fejjel hallgatta, amit Péter olvasott vagy idézett a Bibliából. Péter egy ideig csendben volt, majd ismét megszólalt:

– Nem akarok én erről vitázni, csak gondolj vissza, milyen volt a gyülekezet élete régebben, akkor mivel töltöttük az időt, és most milyen. Te válaszold meg magadnak, mivel szeretsz leginkább foglalkozni. Mikor olvastad utoljára a Bibliát? Úgy érzem, hogy a lelki élet háttérbe szorult, és helyette sok testi dologgal foglalkozunk.

– Mondtam én neked, Vladimir, hogy nem kellene ilyen hiábavalósággal foglalkozni – fordult Natasa a férje felé. – Ehelyett lehetett volna inkább a Bibliáról beszélgetni.

– Tudod, hogy a vének tanácsa nem nézi jó szemmel, hogy házi bibliaórát tartunk – védekezett Vladimir.

– Én nem bibliaóráról beszélek, csak egy kis lelki beszélgetésről. Elvégre ahhoz senkinek semmi köze.

– Az igaz – tette hozzá Péter –, hogy a szórakozásokat nem helyeselnék a pásztorok, de ezekért nem kell félni semmilyen felelősségre vonástól. Éppen ez is az oka a lelki hanyatlásnak a gyülekezetünkben.

Vladimir komoly képpel hallgatta Péter beszédét, majd belátásra térve megszólalt:

– Az tagadhatatlan, hogy nem vagyunk már olyan buzgók, mint régen. De úgy tűnik, hogy nem is lehet már tenni ez ellen. Eleve meg is lett jövendőlvé.

– Akkor hadd olvassak el még egy verset Lukács evangéliumának 21. fejezetéből – mondta Péter. – „De vigyázzatok, hogy valamikor meg ne nehezedjék a ti szívetek dobzódás, részegség és az élet gondjai miatt, és váratlanul reátok ne jöjjön az a nap.” A sok munka, a szórakozás, az élet gondja úgy megkötik a szívet, hogy nem tudja várni mindennap, hogy az Úr visszajöjjön.

– Ezek nagyon komoly dolgok! – kiáltott fel Natasa megrendülve. – Mit lehet tenni?

– E tekintetben sem hagy az Ige bizonytalanságban – folytatta Péter a magyarázatát –, mert éppen a következő versben mondja: „Vigyázzatok azért minden időben, kérve, hogy méltókká tétessetek arra, hogy elkerüljétek mindezeket, amik bekövetkeznek, és megállhassatok az Emberfia előtt.”

Ezután még egy további órát beszélgettek. Péter elmagyarázta nekik, hogy olyan sok jel mutat arra, hogy közel van az idő, amikor visszajön az Úr, és hogy most van arra lehetőség, hogy egy sokkal nehezebb időre felkészüljenek. Beszért a nagy nyomorúságról, az elragadtatásról és arról, hogy mindenki itt marad erre a nagy nyomorúságra, aki nem lesz elkészülve, hanem leköti magát a földi dolgokkal.

A három ember komoly képpel hallgatott. Péter már majdnem el is feledkezett jövetelének eredeti szándékáról.

Felállt, hogy menjen, akkor említette meg Vladimirnek, hogy miért is jött.

– Gyere máskor is, Péter! – mondta Natasa, amikor kezét nyújtotta a vendégnek. – Hozd el Elenát is! Nagyon nagy szükségünk van az ilyen beszélgetésekre. Most lesz miről gondolkoznunk.

– Mi bánt olyan nagyon? – kérdezte Ivánt egyik nap Péter a gyülekezetben. – Nagyon lehangoltnak látszol.

– Küzdök.

– Mivel?

– Az ördöggel.

– Na, miért kertelsz? – szegezte neki egyenesen a kérdést Péter. – Máskor őszintén el szoktad mondani. Most is rá van írva az arcodra, hogy valami nincs rendben.

Iván egy darabig hallgatott, aztán megeredt a nyelve:

– Leonid miatt. Borzasztó nehéz volt hallgatni a prédikációját. Tegnapelőtt nagyon felhúztam magam miatta. Korábban elvittem az autót hozzá, hogy cserélje ki a fékbetétet, és nem elég, hogy nem csinálta meg, amikorra mondta, de még arra se vette a fáradságot, hogy felhívjon. Amikor odamegyek, csak félvállról bejelenti, hogy még nincs kész. Jó, nyeltem egyet, mire másnap elmentem, kész volt. Örültem, amíg be nem jelentette, mennyit kell érte fizetnem. Azt hittem, nem jól hallok. Több mint kétszer annyit kért, mint egy másik, világi szerelő ugyanazért a munkáért. Mondtam neki, hogy nem sok ez egy kicsit? Egy világi szerelő olcsóbban megcsinálta volna. Azt mondta, hogy akkor miért nem oda vittem.

Péter komolyan hallgatta Iván kissé indulatos beszámolóját, majd megszólalt:

– Sajnos, ez jól bemutatja a gyülekezetünket. Borzasztó anyagiasak lettünk.

– Én megértem, hogy kér érte pénzt, senki nem várja el, hogy ingyen dolgozzon. De valami tisztességes árat is lehetne kérni érte. Persze, már a harmadik házát építi, ahhoz pedig kell a pénz. Csak azt nem értem, hogy miért prédikál. Miért nem ül be inkább az utolsó padba? Amúgy annyira meg tudja játszani, hogy milyen komoly. A külső dolgokban legalábbis.

– Sajnos, ez egy általános jelenség. Az öltözet, meg egy csomó külső dolog arra jó, hogy az ember megnyugtassa magát, hogy jó keresztyén. Csak belenéz a tükörbe, és már meg is lehet elégedve magával. Én nagyon veszélyesnek tartom ezt a sok külső szabályozást és emberi rendelést, mert ezek éppen csak arra jók, hogy elfordítsák az ember szemét a saját, belső állapotáról.

Péter egy pillanatra elhallgatott, majd folytatta:

– Csak gondold vissza, Iván, te sem vagy már annyira mai gyerek. Régen örültünk, ha valamit egymásnak megcsinálhattunk. Eszünkbe se jutott volna érte pénzt kérni. Mit gondolsz, miért?

– Miért?

– Azért, mert régen az Urat láttuk egymásban, most pedig egy üzleti partnert.

Szokatlanul hideg reggelre ébredt a falu lakossága. Az előző napon leesett nagy mennyiségű hó igen lehűtötte a levegőt. Elena a boltba igyekezett. Úgy belebújt a nagykabátjába, hogy szinte csak a szeme és az orra látszott ki.

Dánielék háza előtt ment el. Dániel éppen sáléceket kötött fel az autó tetejére. A felesége, Olga a csomagokat rendezte az autóban. Elena megállt, és köszöntötte őket:

– Hova ez a nagy készülődés?

– Egy kis kirándulásra megyünk – válaszolt Olga. – Kell egy kis kikapcsolódás, elmegyünk egy hétre síelni. Dániel egész nap, szinte egész évben a számítógép előtt ül, szüksé-

ge van egy kis mozgásra. A családot is jobban összefogja, mert úgy szét vagyunk szórva egész héten, mindenki tele van programokkal. Szóval... jól jön egy kis kikapcsolódás.

Elena csak csendben hallgatta Olga beszédét. Nagyon kellemetlenül érezte magát, mert nem tudta, mit mondjon. Valahogy mégis tudatnia kellene Olgával, hogy mennyire nem látja jónak az ilyenfajta kikapcsolódásokat, amelyek egyre jobban elterjedtek a gyülekezetben. Már bizonyos körökben említette ő is, meg Péter is, de nem sok foganatja van. Még őket tartják kötekedőknek meg „komolykodóknak”, maradinak. Végül csak megszólalt:

– Nem tudom, Olgám, de én nem vagyok nyugodt ezek felől. Régen nem volt ilyen a gyülekezetben.

– Ó, Elena, régen minden más volt. Régen nem is volt lehetőség ilyenre, szegények voltunk, örültünk, hogy enni-valónk volt.

– Úgy van, ahogy mondod, csakhog ez a világ hatása ránk. Lassan ugyanazt tesszük, amit a világ. Hajtunk egész évben, utána pedig elmegyünk kikapcsolódni, szórakozni.

– Nem kell ezt ilyen kiélezve látni – mondta Olga, és közben látszott rajta, hogy nem sok kedve és ideje van a beszélgetésre, mert hamarosan indulnának, és még van pakolnivalója bőven. – Elvégre mindenkinek magának kell tudnia, mit tesz. Ha valaki nyugodt afelől, amit csinál, akkor nem kell a másiknak afelől nyugtalankodnia. Mindenki maga ad számot a cselekedeteiről.

– Ez így van – mondta Elena szomorúan –, mindenki maga ad számot arról, amit cselekszik. Valahol úgy írja a Biblia, most nem tudom egészen pontosan idézni, hogy aki a testnek vet, az a testnek arat örök veszedelmet.

Elena elkészönt Olgától, és jó utat kívánt nekik. Nehéz szívvel folytatta útját a bolt felé. Amikor hazaért, Péter az istállóban a jószágot rendezte.

– Odafele megálltam egy pillanatra Olgával beszélni – mondta Elena az istálló ajtófélfájának támaszkodva. – Éppen pakolásztak. Sielni indultak.

– Mit mondtál nekik?

– Mondtam, hogy régen nem csináltak ilyeneket a hívők. Igazából nem is tudom annyira a Bibliából alátámasztani, de érzem, hogy nem jó. Bár te szoktad mondani, hogy semmit nem kell elfogadni, ami nem a Biblián alapul.

– Most is úgy mondom – szolt Péter a villa nyelére támaszkodva –, de ha valaki nem érti meg az Ige lényegét, nem igazán tudsz mit kezdeni vele. Az egész Szentírás szellemisége azt sugallja, hogy egy teljesen Istennek szentelt életet kell élnünk, ahol a világ és a test kívánságai szóba se jöhetnek. Ez a fajta megosztottság, ami ma a gyülekezetre jellemző, egyáltalán nem a Biblián alapul.

– Igen, de ha nem tudsz nekik konkrétan felmutatni bibliai helyeket, akkor nem is fogadják el az érveléseket.

– Szerintem sokan akkor sem fogadnák el, ha konkrét verseket olvasnál fel nekik.

– Én egyébként csak arra gondolok, hogy milyen volt a gyülekezeti életünk, a szeretet, a buzgóság régebben. Mi az oka annak, hogy idejutottunk?

– Nagyon egyszerű – mondta Péter határozott hangon. – Pál apostol ezt úgy fejezi ki, hogy a test szerint valók a test dolgaira gondolnak, a Lélek szerint valók pedig a Szent Lélek dolgaira. A cselekedetek egyértelműen bizonyítják, hogy ki testi és ki lelki ember. Mindenki azt szereti csinálni, amilyen beállítottságú. Nem az a baj, hogy síelni megy valaki, hogy regényeket olvas, hogy televíziót néz, vagy éppen bármiféle kedvtelést gyakorol, hanem az, hogy olyan lelkület van benne, ami miatt ezt fontosnak tartja. Gondolod, hogy az a lelkület van bennük, mint amilyen Jézusban volt?

– Nem gondolom – mondta Elena egyszerűen.

– Biztos, hogy nem. Ha valakinek nincsenek lelki céljai, annak van ideje bőven arra, hogy a testi kívánságait kielé-

gítse. Munka, munka meg sok munka, azután pedig a kapcsolódás, szórakozás. Így telnek az évek, a gyülekezünk pedig rohan lefelé a lejtőn. Ezeket mondhatod, de általában süket fülekre találsz.

MEGSZÓLALT A KÜRT

Az egyik vasárnap reggel egy prédikátor testvér érkezett egy távolabbi gyülekezetből. Ha nem helybeliek hirdették az Igét, általában mindig jobban figyelt a hallgatóság. Ez alkalommal a különösen éles hangnem és a határozottság keltette fel a testvérek figyelmét:

’Szeretettel köszöntöm a gyülekezetet. Örülök, hogy ma itt lehetek köztetek és az Úr Igéjét hirdethetem. A mai témánk, amellyel foglalkozni szeretnénk, a Jelenések könyve 2. és 3. fejezete, azaz Krisztus Urunk levelei a gyülekezeteknek, amelyeket János apostol által írt az akkori idők hét, Kis-Ázsiában található gyülekezeteinek. De mivel a Jelenések könyve prófécia, mint ahogy azt az első fejezet 3. versében is olvashatjuk, a hét gyülekezet nem csak az akkori hét gyülekezetet jelenti, hanem a jövőbe mutat, és a Krisztus visszajöveteléig terjedő keresztyénség hét különböző időszakát is jellemzi.

Az egyes levelek szóltak az akkori gyülekezeteknek, szólnak a mostani gyülekezeteknek, mivel minden idők keresztyénségében megtalálhatók voltak ugyanazok a jelenségek, amelyekért vagy dicséri, vagy feddi Jézus a gyülekezeteket. Mi most viszont azt szeretnénk a mai napon megnézni, hogy miként jellemezte az egyes egyháztörténeti korokat, illetve megvizsgálni, hogy mi melyik korban élünk most.

Az efezusi gyülekezetet dicséri az Úr, hogy nem tűri meg a gonoszt a gyülekezetben, sem a hamis tanítást, sem a nikolaiták cselekedeteit. A nikolaiták tanítása a tanítóknak kimagaslóbb helyzetet tulajdonított, és úgy gondolták, hogy a hívőknek szükséges egy emberi összekötő kapocs, hogy Istenhez eljussanak, így egyfajta közbenjáró szerepet tulajdonítottak nekik Isten és ember között. Tehát az Úr dicséri a gyülekezetet, hogy az igazi hitet megtartotta, és a hamis tudománynak nem engedett.

De volt panasza is, éspedig az, hogy az első szeretet elhagyta. És ez hamarosan, az apostoli idők után be is következett. Az, amiről az Apostolok cselekedeteiről írt könyv második fejezetének végén olvashatunk, már nem volt jelen. Nézzük, mit ír itt Lukács. Olvasom a 42. verstől:

„És foglalatosok voltak az apostolok tudományában és a közösségben, a kenyér megtörésében és a könyörgésekben. Támadt pedig minden lélekben félelem, és az apostolok sok csodát és jelet tettek. Mindnyájan pedig, akik hittek, együtt voltak, és mindenük közös volt. És jószágukat és marháikat eladogatták, és szétosztogatták azokat mindenkinek, amint kinek-kinek szüksége volt. És mindennap egy akarattal kintartva a templomban, és megtörve házanként a kenyeret, részesedtek az eledelben örömmel és tiszta szívvel. Dicsérve az Istent, és az egész nép előtt kedvességet találva. Az Úr pedig minden napon szaporította a gyülekezetet az üdvözülőkkel.”

Tehát az a vagyoni közösség, az a tűz már eltűnt a gyülekezetből, amely az apostoli időket jellemezte. Ez a jelenség végigkísérte a keresztyénség közel kétezer éves történelmét. Ott, ahol megújulás volt, a következő nemzedékek már elveszítették atyáik buzgóságát. Hacsak nem egy üldözés következik Krisztusért, mint ahogy ez hamar meg is történt a római császárok idejében.

Itt érkezünk el a keresztyénség következő időszakához, amelyben a római császárok alatt borzalmas keresztyénüldözés kezdődött el. Ezt a szakaszt a szmirnai gyülekezettel jellemzi, aki nagy nyomorúságokat szenvedett (de lelkileg gazdag volt). Ez az egyik gyülekezet, amelyik ellen az Úrnak nem volt kifogása. Megjövendöli nekik a nagy szenvedést, amelyet az üldözésekben el kellett szenvedniük. Gondoljunk csak a Decius féle nagy keresztyénüldözésre, amikor tízezer számra váltak vértanúkká a keresztyének.

Sok feljegyzés maradt ezekről a borzalmas időkről, és nagyon tanulságos is olvasni róluk, hogy az akkori keresz-

tyének hogyan tettek az életükkel bizonyosságot Krisztus mellett. De itt ülnek köztünk többen is, akik az elmúlt évtizedekben sokat szenvedtek a hitükért, száműzetésben voltak Szibériában vagy messze északon. De mára beköszöntött a nyugalom időszaka, mint abban az időben is, és ott kezdetét vette a pergamoni gyülekezet történelmi szakasza.

Ez az időszak volt, amikor Constantinus császár elismerte a keresztyénséget, és beköszöntött a szabadság kora. Ezzel együtt, természetesen, a lelki hanyatlásé is. Amikor Constantinus összehívta az első zsinatot, az ott megjelenő püspökök közül még sokan testükön hordozták a kínzások nyomait.

Megszületőben volt az adminisztratív egyház. Az az egyház, ami eddig üldözött volt, és egyedül a Szent Lélek tartotta össze egységben, most elkezdett szerveződni úgy, hogy kialakulóban volt a hierarchikus rend. Ehhez nagyban hozzájárult Bálám tanítása, aki annak idején azt tanácsolta, hogy keveredjenek össze az amálekíták Izráel népével, hogy azok átvegyék emezek szokásait és bálványait, és hogy paráznaságra indítsák Isten kiválasztott népét.

Pontosan ez történt, amikor a gyülekezet összefonódott a világgal, a kiválasztott nép a pogánysággal. Az addig egyedül a Szent Lélek vezetése alatt álló gyülekezet így emberi szerveződés alá került, és a nikolaiták tanítása érvényesülni kezdett. A világgal való egyesülés pedig paráznaság Krisztus ellen. Erre sok példát találunk a prófétáknál.

Ez a jelenség sokszor megismétlődött a mi közösségünk életében is. Mint mondtam, vannak még köztünk, akik a régi idők kínzásait elszenvedték, és most tanúi lehetnek annak, hogy a világ hogy kerítette hatalmába a gyülekezetet. Ezért van az, hogy elveszítettük bizonyágtevő erőnket, és annak ellenére, hogy most nyilvánosan működhetünk, kevesen térnek meg általunk az élő Istenhez.

Ez a jelenség Constantinus császár idejében nem vezethetett máshova, mint az egyetemes, azaz a katolikus egyház

kialakulásához, amelyet a Jelenések könyve Nagy Paráznának nevez, amit itt Jézabel tanításával jellemez. Ez a thiatirabeli gyülekezet leírása, a középkori római egyház Léleki uralkodásának idején. Ebben az időben is voltak szét-szórva igazi keresztyének, akik szintén sokat szenvedtek az üldözések miatt. Őket eretnekeknek tartották, akik megtartották az evangélium tiszta tudományát, ugyanakkor a bűnököt szabadjára engedték az egyházban. Ugye szemtanúi vagyunk most is ennek a jelenségnek?

Az, ami akkor hosszú évszázadokon keresztül történt, az most egy emberöltő alatt, szinte a szemünk előtt ismétlődik meg. A világ hatása a gyülekezetre azt eredményezi, hogy a bűn szabadságot élvez, ugyanakkor a lelki gyakorlatok szigorúan korlátozva vannak, és akik nem a vezetőség elképzelése szerint élnek, hanem a Szent Lélek vezetése alatt, azok állandó nyomás alatt állnak.

Ebben a középkori, sötét időben megérett a reformáció, amely be is következett a 16. században. Ez látszólag egy élő ébredés volt, de mégis valójában halott, mint itt, ahogy azt a szárdiszi gyülekezettel példázza. Miért? Mert felismerte ugyan a római egyház romlottságát, de megmaradt a sok hagyománynál, és a Szent Lélek irányítása helyett maga kezdte el megszervezni az egyházát, amelynek következménye hasonló erkölcsi romlottság lett, mint a római egyházban.

Ezt felismerve következett a filadelfiai gyülekezet korszaka, amikor Európa-szerte közösségek alakultak, amelyek nem emberi szerveződés eredményeként, hanem a Lélek vezetése alatt jöttek létre, és sokszor valóban csak ketten-hárman gyűltek össze. Az üldözés, természetesen, most sem maradhatott el, gondoljunk csak az ezerötszázas évek anabaptista ébredéseire, melynek Léleki gyökereiből nőtt ki a mi közösségünk is. És az evangélium csodálatosan terjedt ismét az egész világon, így országunkban is. Ennek a dicső kornak, amelyben ugyan az összes nagy egyház, a katoliku-

sok és a protestánsok is fennálltak és fenn is fognak állni a világ végéig, a keresztyénség eddig soha nem tapasztalt hanyatlása vetett véget. Most érkezünk el a számunkra legkínosabb, minket leginkább érintő részhez, a laodiceai gyülekezet egyháztörténeti korához.

Ez az egyetlen gyülekezet, amelyben az Úr semmi dicsérnivalót nem talál. És ez az állapot közvetlen a Krisztus visszajövetelét megelőző időre vonatkozik, amikor a keresztyénség ideje teljes hanyatlással lezárul. És ebben a korban élünk most.

Ebben a korban a keresztyénség számtalan részre szakadt, és ha egy gyülekezeten belül ismét meg nem értés keletkezik, akkor tovább szakad. Mi lett Krisztus egyházából? Káosz, összevisszaság. Nézzük meg, mit ír erről az időszakról a Jelenések könyve. Milyen ez a gyülekezet? Sem hideg, sem hev. Langyos. Mint ahogy a langyos víz a forró és a hideg összekeveréséből jön létre, úgy az utolsó idők veszélye a keveredés, ahol az egyház a világgal, a szeretet a közönnyel, a hit az önámítással, az igazság a hamissággal és a tisztaság a bűnnel keveredik.

Mivel az előző, dicső kor alapjaira épít és annak számtalan elemét még magán hordozza, nem veszi észre, hogy már igen messze tért az isteni élettől. Azt gondoljuk, hogy gazdagok vagyunk, nem szűkölködünk, és bízunk atyáink hagyományaiban, formánk még a régi, de a tartalom kiürült. Nem vesszük észre, hogy nyomorultak, vakok, mezítelenek és szegények vagyunk.

A keresztyénségnek olyan korszakához értünk, ahol Jézus már az ajtón kívül került, mert a világot beengedte a gyülekezet, amivel Ő nem tud közösséget vállalni. Az istentisztelet így keveredik a világgal, és a pénz „szaga” érezhető a gyülekezetben. „Gyűlölöm, megvetem a ti ünnepeiteket, és nem gyönyörködöm a ti összejöветеleitekben” – mondja a próféta által az Úr.

Van lehetőség a megtérésre, de most már csak egyénekhez szól: „Ha valaki hallja az én szómat...” Ma, az anyagi jólét világában tűzben megpróbáltatott aranyat kínál Jézus Krisztus. Ennek a drága kincsnek a megtalálásához előfeltétel az, hogy mindentől szabaduljunk meg, ami ideköt minket. Mint ahogy a Máté 13. fejezetben olvassuk arról az emberről, aki nagy kincset talált, eladta mindenét, hogy meg tudja venni azt.

Mint mondtam, ma egy anyagi jólétben élünk. Gondoljunk vissza az elmúlt évtizedekre, amikor szegénységben éltünk, bár a mindennapi kenyér mindig megvolt, de milyen nagy szeretet volt köztünk, és buzgón munkálódtunk az evangélium terjesztésében. Dáriusz kincséért sem cseréltük volna el akkori életünket.

Mára azonban mégis elcseréltük. Sokat áldoztunk azért, hogy jól éljünk. Gazdagok vagyunk testileg, de szegények és nyomorultak lélekben. A szmirnabeli gyülekezet, aki nagyon sok üldözéssel ment keresztül, éppen az ellenkezője volt, mint ahogy itt a 2. fejezet 9. versében olvashatjuk. Nyomorúság kívülről, gazdagság belülről. Éppen úgy, ahogy ez történt régen a mi közösségünkkel is.

Egy Léleki zűrzavar következett be. Nem ennek az idejét éljük ma? A megbotránkozások, egymás elárulása... Hány felé szakadt a keresztyénség az utolsó időben! De még az adott gyülekezeteken belül is a különböző meg nem értések jellemzők! Hol van már az a régi, szép egység, a szeretet csodálatos érzése, amely olyan nagy békességet adott?

„És mivelhogy a bűn megsokasodik, a szeretet sokakban meghidegül.” Ha a világban megsokasodna a bűn, de az egyházban nem, akkor ma nem itt tartanánk. Sőt, éppen ellenkezőleg; a bűntől való félelem még közelebb hozná egymáshoz a híveket. Itt, sajnos arról van szó, amit tapasztalunk is, hogy a bűn megsokasodik a gyülekezetben. A bűnöket eltűrik mint kovászt, és ez megposhasztja az egész tésztát. Mit ér a közösség, a jó rend, ha a legfontosabb hi-

ányzik belőle, a szeretet! Olyan az, mint egy csodálatos ház télen, amikor nincs benne fűtés!

El kell engednünk az anyagi javainkat. Inkább vesszen kárba, mert lehet, hogy hamarosan visszajön az Úr, de az is lehet, hogy egy hónap múlva... vagy talán még ma!

Gondoljuk meg, hogy milyen közel lehet az elragadtatás. Gondoljunk bele egy kicsit abba az állapotba, hogy mondjuk, egyik vasárnap reggel eljövünk a gyülekezetbe, és szokatlanul kevesen vannak. Várunk, de nagyon sokan nem érkeznek meg. Egyszer csak jön valaki, és kétségbeesetten bejelenti, hogy éjszaka eltűnt a felesége. A másik pedig, hogy mire felébredt reggel, nem voltak ott a gyermekei. Mi történt?! Akkor kezd világossá válni, amiről olyan sokat beszéltek egyesek. Képzeljük el azt a kétségbeesést! Miért nem hallgattam rájuk?! Pont azok tűntek el, akiket a gyülekezet „megháborítóinak” tartottunk. Akik figyelmeztettek minket, hogy ne temetkezzünk bele a hétköznapi élet gondjaiba és az élet élvezetébe. Miért nem olvastam többet a Bibliát? Miért nem imádkoztam többet? Miért nem kerestem többet a testvéreimmel a kapcsolatot, hogy egymást inthettük volna? De most már késő. Itt kell maradnom azokra az időkre, amelyekről az Ige azt mondja, hogy az emberek keresik majd a halált, de a halál elvételük tőlük.

De ma még itt vagyunk mindnyájan. Ma még visszafordulhatsz! Ma még elkezdheted életed dolgait rendezni. Most a döntés a te kezében van...!’

Az istentisztelet végén a hallgatóság kisebb csoportokban beszélgetett. Természetesen, az igehirdetésről.

– Ez aztán nem csomagolgatta a mondanivalóját – jegyezte meg Ruszlán –, aki akarta, érthette.

– Ez azért durva volt – szólalt meg Vladimir –, láttam, hogy többen kimentek a prédikáció alatt.

– Lehet, hogy találva érezték magukat? – kérdezte Pável.
– Biztos, hogy határozott volt a prédikáció, de legalább felrázta a gyülekezetet. Éppen a múlt napokban beszélgettünk arról, hogy olyanok a prédikációk, hogy csak az ébred fel tőlük, aki nem alszik. Magyarázzák a bibliai igazságokat, de nem nevezik nevén a dolgokat. Csak úgy, hogy senkit ne találjon fejbe, nehogy valaki megsértődjön.

– Hogy is beszélhetnének ilyen dolgokról, amikor maguk a tanítók is érintettek benne? – nevetett Ruszlán.

– Na, ha mindig ilyenek volnának a tanítások, nem sok ember jönne el az istentiszteletre – fejezte ki a véleményét Vladimir. – Az ilyen igehirdetések csak szétszórják a közösséget, nem építik.

– Szerintetek az a lényeg, hogy sokan ülünk a padokban? – tette fel a kérdést Péter. – Nem volna sokkal fontosabb, hogy a gyülekezet megtisztuljon?

Vladimir odébbállt anélkül, hogy egy szót is szólt volna.

– Azt gondolom, hogy a gyülekezet többek között azért alszik, mert a jelenkori problémákra nincs határozott rámutatás. Ez persze nem is serkent senkit arra, hogy a Bibliát kutassa, így nem is fogja felismerni azt, amiben eltértünk attól – mondta Pável.

ÚJRA VENDÉGEK

Péter éppen végzett az etetéssel, amikor észrevette a postaládában a levelet. Egykedvűen vette ki a fehér borítékot. Amint megpillantotta a feladót, mosoly futott végig az arcán. A régi, szép emlékek, az együtt eltöltött idő, a vendégszeretet; ezek voltak az első gondolatok, amelyek átvillantak az agyán.

Feladó: Hans Müller, Németország. Besietett a házba, és mindjárt ki is bontotta a borítékot. Az ablakhoz ment, hogy az alkonyat fényénél jobban lásson.

„Kedves testvéreink az Úrban, Péter és Elena!

Az Úr áldását és kegyelmét kívánjuk részetekre köszöntésül. Reméljük, hogy levelünk jó egészségben talál titeket, családotokat és a gyülekezetet. Ha visszagondolunk arra, hogy már több mint huszonöt év telt el azóta, hogy nálatok jártunk, elgondolkodunk, hogy milyen gyorsan megy az idő. Ezt érezzük azon is, hogy nehezen indulunk útra. De egyre több időnk van visszaemlékezni a nálatok eltöltött, felejthetetlen időre és számba venni a sok áldást, amit ott nyertünk.

Azóta nálatok is gyülekezeti szabadság van, és mint azt már korábbi levelezéseinkből megértettük, szép gyülekezeti házat is építtettek. Reméljük, hogy sok örömtök és áldások is származik belőle.

A testvérek közül többekben felmerült a gondolat, hogy szeretnénk ismét meglátogatni titeket, és egymás hite által újabb erőt nyerni. Ha az Úr is úgy akarja, május 12-én érkezénénk hozzátok, és öt napot szeretnénk a testvérek körében eltölteni. Így a gyülekezetben is részt tudunk venni, és ha lehetséges volna, másik gyülekezetbe is szeretnénk elutazni, hogy az ottani testvérekkel is találkozzunk.

Mivel már mi is idősebbek lettünk, nem tudjuk vállalni a vezetést, ezért repülővel mennénk. Így rátok vagyunk utalva. Tudjuk, hogy a repülőtér több mint kétszáz kilométerre van

töletek, de úgy értesültünk, hogy már több testvérnek van autója. Nagyon kérünk, ha meg tudnád szervezni, hogy ér-tünk jönnének a testvérek közül valakik, elvinnének hozzá-tok, és vendégeitek lehetnének. Tudjuk, hogy az Úr megfizet érte, de mi is szeretnénk a költségekhez hozzájárulni, mert nem akarjuk, hogy erőtökön felül megterhelődjetek. Nem tud-juk elfelejteni azt a fogadtatást, amit akkor éreztünk körö-tökben, amikor még a hatóságok részéről is számolnotok kel-lett a büntetéssel, hogy minket fogadtatok a házaitekban.

A csoport eddigi létszáma tizenkettő. A szállás miatt majd később pontosítunk.

Ha erről a kérésről beszélni tudnátok és minket értesí-te, nagyon hálásak lennénk, így tudnánk utazásunk részle-teit is szervezni, és veletek kapcsolatban maradni.

Nagy várakozással nézünk a találkozás elé, és kérjük az Urat, hogy mindnyájunk számára áldásos lehessen. Szere-tettel köszöntjük a testvéreket.

Az Úr áldjon meg titeket:

Hans és Elizabet Müller

– Nézd csak, Elena – fordult oda Péter a feleségéhez, amikor bejött az udvarról. – Hansék írtak levelet, hogy né-hányan a gyülekezetükből eljönnének májusban, és engem kértek meg, hogy megszervezzem a vendéglátásukat. Repü-lővel jönnek, és ki kéne menni eléjük a repülőtérre. Négy éj-szakát töltenének itt, és családokat szeretnének látogatni.

– De jó! Őszintén örülök, már úgy vágytam, hogy talál-kozzak velük.

– Nem tudom, hogy találunk-e embert, aki fogadja vagy viszi őket.

– Szégyen volna, ha egy ekkora gyülekezetben nem vol-na olyan, aki fogadja őket – mondta Elena, és leült az asz-talhoz, kivette a levelet a borítékból és széthajtotta.

– Majd meglátjuk. Manapság eléggé elfoglalt mindenki. Akinek pedig még ideje volna, annak autója nincs.

– Felhívom Ivánt, neki van egy kilencszemélyes kisbusza, és ha még valakit találunk, meg is oldódik a kérdés. Az éjszakai szállás már nem lehet gond...

Azzal fogta is a telefont és tárcsázott.

– Halló! Itt Iván beszél.

– Jó napot, Iván, Péter vagyok.

– Üdvözöllek. Mi újság?

– Van egy kis időd beszélni?

– Ja, megoldjuk.

– Kaptam levelet Hans Mülleréktől Németországból, és írják, hogy jönni szeretnének látogatóba öt napra.

– Szuper!

– Repülővel érkeznek, és arra kértek, hogy ha ki tudnánk menni eléjük a reptérre, nagyon jó lenne. Rád gondoltam, hogy neked van nagyobb autód.

– Húha! Hmm. Igen, csak nem tudom... Csak nagyon sok a munka, tele vagyunk vállalással, de talán megoldjuk... vagyis... hát nem szeretnék ígéretetni össze-vissza, de...

– Tudom, ez sajnos egy egész napos program, meg hát amíg itt vannak, akkor is vinni kéne őket egyik helyről a másikra.

– Tudod, hogy nem az akaraton múlik, de... borzasztóan be vagyunk programozva, sajnos, a hétköznapi istentiszteletre sem érünk oda. Várjál csak, hogy is kéne megoldani ezt a kérdést. Kinek volna még autója? ... Az jutott eszembe, hogy ott van a szomszédotokban az a srác, kinek is hívják... neki is van egy kisbusza. Az nem baj, ha nem hívó, ha kifizetjük, biztosan elmegy értük. Valamennyivel én is hozzá tudok járulni.

– De Iván, hogy néz az ki, hogy olyan sok autó van a gyülekezetben is, és világi embert fogadunk fel?

– Teljesen igazad van, Péter, de most mit csináljunk? Ha végképp nem találsz semmi megoldást, hívjál fel, majd valamit kitalálunk. Egyébként éjszakára fogadnánk mi is vagy négyet. Két kétágyas szobára beszervezhetsz vendégeket...

– Végül az is segítség... na majd meglátjuk, csak találunk valakit, aki elmegy értük. Minden jót!

– Köszí a hívást, minden jót!

– Nézd csak, Mária, ezt a DVD-filmet most kaptam Koszteltől – vette ki Iván a tokjából a lemezt. – Este megnézzük.

– De este nálunk lesz egy házaspár Németországból. Elfelejtetted?

– Nem. Esetleg velük együtt.

– Szerintem ők nem néznek ilyen filmet. Nem szeretném, ha megütköznének.

– Ez nem valami káros film. Csak Luther életét dolgozza fel.

– Úgy gondolom, hogy ők ilyen keresztyén filmet sem néznek – vette ki Mária Iván kezéből a lemezt.

– Akkor majd felajánljuk nekik, hogy menjenek hamar aludni, mert biztosan fáradtak a hosszú utazás után – mondta Iván, miközben ujjai között forgatta a lemezt. – Holnap vissza kell adnom neki.

– Miért nem másolod le?

– Azért, mert megígértette velem, hogy nem másolom le. Valaki lefordította neki az angol szöveget, ami a lemezre van írva, és azt írja, hogy nem szabad lemásolni, bérbe adni meg ilyesmit.

– Neked nincs egy nagy csomó programod, ami illegálisan van másolva?

– Végül is van. De a gyülekezetben szinte mindenki csak ilyet használ. Szerinted ki adna ki pénzt azért, amit ingyen

meg lehet szerezni. Egyébként is magánházakban senki nem ellenőrzi az ilyet.

– De hiszen ez lopás, nem? – kiáltott fel Mária.

– Miért lenne lopás? – kérdezte Iván csodálkozva. – Attól, hogy én egy programot lemásolok és használom, az nem kerül a fejlesztő cégnek egy kopejkájába sem.

– Nem tudom – tűnődött Mária –, de szerintem ez olyan, mint amikor valaki jegy nélkül utazik a vonaton.

– Az más – jegyezte meg Iván, és elvette a lemezt Máriától.

– Isten hozott a házukba – üdvözölte Iván a vendégeket mosolyogva –, már nagyon vártunk titeket.

Két idősebb házaspár lett éjszakára és vacsorára beosztva hozzájuk. Az egyik testvér egy oroszországi német származású mennonita volt, aki fiatal korában került ki Németországba, és még mindig meglepően jól beszélt oroszul, bár erős akcentussal.

– Mi is örülünk, hogy itt lehetünk. Nagyon hálásak vagyunk az Úrnak, hogy nekünk is megadta a lehetőséget.

A vendégfogadók mindjárt az asztalhoz invitálták őket, mivel elég későre járt már az idő. A vacsora alatt sok mindenről beszélgettek a tolmács szorgalmas közbenjárásának köszönhetően.

– Örülünk, hogy eljöhettünk Oroszországba, és meglátogathattuk az itteni testvéreket. Hansék nagyon sok szépet beszéltek az itt eltöltött időről. Bár azt mondják, hogy sok minden változott azóta itt is. Akarom mondani, sokkal jobb lett az életkörülmény.

– Valóban – jegyezte meg Iván –, bizonyos szempontból sok változás történt. Azok az idők mások voltak. Akkor mindenkinek volt egy munkahelye, ahol keresett valami kevés kis pénzt, azt szépen beosztotta, és megélt belőle. Persze nem jutott autóra, a házaik is egyszerűbbek voltak,

utazni sem tudtunk, de azért megvolt minden napra az enivaló meg a szegényes ruházatunk. És mindezt napi nyolcórás munkából. Mára minden megváltozott. Ma nem lehet megélni nyolc órás munkából.

– Úgy sem lehetne, mint régen? Mondjuk autó nélkül, egyszerűbb körülményekkel?

– Ez érdekes kérdés. Lehet, hogy elvileg úgy van, de a gyakorlat más. Mivel nincs állami munkahely, ezért vállalkoznunk kell. Az pedig nem olyan egyszerű, mert sok befektetést igényel, ahhoz a pénzt elő kell teremteni. A másik probléma az, hogy rengeteg a megrendelés, és ha mondjuk, a felét visszamondjuk, akkor félő, hogy elveszítjük a megrendeléseket. Itt azt mondják, hogy a megállás az visszaesés.

– Ez elég hitetlenül hangzik, már bocsáss meg az őszinteségemért – kapta a vendég testvér a szájához a kezét –, de ha az Úrra bízánk a megélhetésünket, Ő biztosan megsegítene, ha mondjuk, nem vállalnánk be annyi munkát. Nem?

Iván nem válaszolt. A vendég folytatta a mondanivalóját:

– Úgy gondolom, hogy a hajtás, a sok munka nem igazán kedvező a keresztyén ember számára. Nem jut annyi idő a lelkiekre, az Ige olvasására és az imádkozásra. Meg nem csak az idő, hanem a földi élet gondja megfojtja az Igét, hogy ne teremjen gyümölcsöt, mint ahogy azt Jézus mondta. Azért is hívta fel nyomatékosan a figyelmet, hogy vigyázzunk, hogy meg ne nehezedjen a szívünk a világi elfoglaltságok miatt.

Egy pillanatra elhallgatott, majd hozzátette:

– Egyébként ez a fajta túlpörgetett élet az egész világon probléma.

– Kétség nélkül igazad van – jegyezte meg Iván –, de ez egy olyan kör, amiből sajnos nem lehet kilépni. Nekünk is jobban tetszett az a régi, egyszerű élet, amikor sokkal nagyobb volt a szeretet köztünk, de...

– Igen, ez egy csapda. Hadd olvassam el ezzel kapcsolatban a Lukács evangéliuma 21. fejezetéből ezt a néhány verset – lapozgatta a Bibliáját a testvér. – Így hangzik: „De vigyázzatok magatokra, hogy valamikor meg ne nehezedjék a ti szívetek dobzódás, részegség és az élet gondjai miatt... Vigyázzatok azért minden időben, kérve, hogy méltókká téssetek arra, hogy elkerüljétek mindezeket, és megállhassatok az Emberfia előtt!” Itt egyértelműen írja, hogy ez egy nagy csapda, és kérnünk kell az Urat, hogy ne essünk bele, vagy ha már beleestünk, akkor megszabadulhassunk.

– Nagyon elgondolkoztató – köszörmelte a torkát Iván –, én is sokszor gondolkoztam már ezen. De én hiszem azt, hogy az Úr kegyelmes, és a körülményeink figyelembevételével fog ítélni.

– Ezt én is hiszem, sőt tudom is, de az is beletartozik a körülményeinkbe, hogy figyelmeztet minket időben, és most már csak rajtunk áll, hogy tesszük-e, vagy nem.

Rövid szünet következett. Ivánnak eszébe jutott a DVD-film.

– Gondolom, fáradtak vagytok az egész napi program után, lehet, hogy jó lenne egy kis pihenés – ajánlotta a vendégeknek.

– Ó, nem! Nagyon örülünk, hogy itt lehetünk és beszélgethetünk. Majd pihenünk, ha hazamegyünk. Az előző témával, a munkával kapcsolatban eszembe jutott, hogy milyen itt az adórendszer?

– Borzalmas – fejezte ki Iván elég egyszerűen. – Aki mindent bevall, az nem él meg. Olyan magasak az adók.

– És a hívők ezt hogy oldják meg?

– Úgy, hogy sokan közülük a munka egy részéről adnak számlát, a nagy részéről pedig nem. Amiről pedig nem adunk számlát, azután nem kell adót fizetni – nevetett Iván.

– De hiszen ez adócsalás! – kiáltott fel az egyik vendég-asszony.

– De másképpen nem lehet megélni – mondta Iván, most már borzasztó kellemetlenül érezve magát. Igazán bánta, hogy egyáltalán fogadott vendégeket.

– De jó, hogy nem tesz így minden hívő – folytatta a tolmács.

– Nem. De meg is lehet nézni őket, nem jutnak egyről a kettőre.

Most ismét az idősebbik vendég szólalt meg:

– Nagyon meg vagyok döbbenve. Ha megengeditek, elmondom a véleményemet nagyon őszintén.

A háziak bólintottak.

– Az Ige azt mondja, hogy Isten országába nem jutnak be a hamisak, a csalók, ez talán nem is kérdés. És itt ez nem függ a körülményektől. Mi azt mondjuk, ha mindent becsületesen csinálunk, akkor nem tudunk megélni. Az Ige pedig azt mondja, hogy ha valaki meg akarja tartani az ő életét, elveszti azt. Azért is vagyok nagyon megdöbbenve, mert éppen itt, a keleti országokban nem olyan régen az igazságért még sokat szenvedtek a hívők, és nem az autóról, meg a szép házakról, meg az utazgatásokról kellett lemondaniuk, hanem a családot ott kellett hagyniuk, börtönökben szenvedtek, éheztek és fáztak, sokan még az életüket is feláldozták. Most pedig egy néhány nemzedékkel később éppen az ellenkezőjét látjuk: a lelki életet áldozzák fel az anyagiakért. Úgy érzem, hogy a ma esti beszélgetések nagyon tisztán rávilágítanak a hanyatlás okára...

– Micsoda változások történtek itt húsz év alatt! – mondta Hans vacsora közben.

– Milyen változásokra gondolsz? – tette fel a kérdést Péter, aki már várta a vendégek véleményét megtapasztalásukkal kapcsolatosan.

– A hétköznapi életben is, meg a gyülekezeti életben is. Össze se lehet hasonlítani. Ha csak úgy lepottyantottak

volna ide, biztos, hogy nem ismertem volna meg, hol vagyunk.

– Hát persze, mert a gyülekezet is új helyen van, meg az emberek közül is alig találtunk valakit – tette hozzá Elizabet. – Ilyen sok gyerek, meg fiatal! Ezt valóban nem gondoltam.

– A gyülekezet parkolóját néztem – mondta Hans a szalvétáját gyűrögetve. – Mintha tényleg valahol a nyugati világban volnánk. Olyan nagy autók, és nem régi, használtak, hanem tényleg sok újat is láttam köztük.

– És a házak! – kiáltott fel Elizabet. – Azok aztán tényleg csinosak. Voltunk olyan családnál is, hogy még nálunk is ritkán látni olyan luxusberendezést. Több udvarban is medence...

– Igen, igen – szólalt meg Elena –, de a gyülekezet, az hogy tetszett?

– Az is nagyon szép, nagyon kényelmes – mondta Elizabet csendesebben, mint aki megérezte Elena kérdésének valódi okát. – Azt sem lehet összehasonlítani a régivel.

– Én inkább a közösségre gondoltam.

A vendégek egy néhány pillanatig nem szóltak semmit. Elizabet a férjére nézett, aki csak lehajtott fejjel hallgatott. Végül megszólalt:

– Ha nagyon őszinték akarunk lenni, az sem olyan, mint régen. De valahol ez természetes is. Ezért a jólétért nagy árat kell fizetni. Nem lehet két úrnak szolgálni, mint ahogy Jézus is mondja. A test jóléte, a pénz nem szolgálja a lelki életet. A testvérek általában nagyon barátságosak, de valami mégis hiányzik, amit nem igazán tudok megfogalmazni. Mi nem látunk bele mélyebben a hétköznapi életbe, csak az alapján tudunk ítélni, amit az elmúlt néhány nap alatt láttunk.

Péter figyelmesen hallgatta Hans beszédét, majd megszólalt.

– De mi jobban belelátunk. És sajnós, az a legnagyobb baj, hogy a gyülekezet egy része nem is hajlandó felismerni, hogy mennyire lecsúsztunk. Olyan természetessé vált ez az életforma, hogy nem is gondolják át, milyen katasztrofális a helyzet. Az idősebb generáció, aki össze tudja hasonlítani a régit a mostanival, ezt nagyon fájlalja. Többen már nem is jönnek el a gyülekezetbe, vagy ha eljönnek is, igyekeznek haza, mert azt mondják, hogy csak a szívüket szomorítja az, amit látnak. Pedig sokan közülük nem is látják a tagok hétköznapi életét.

– Na, az meg a másik – mondta Elena sóhajtván. – Amit ma a gyülekezet megtűr, amit egyes tagok tesznek, az szörnyű. A gyülekezetünk lassan a világ kirakata lesz. A szórákozás, sport, divat, feketemunka, adócsalás... Ah, fel se lehet sorolni, mi minden van köztünk, ami korábban elképzelhetetlen volt.

– Na, ezzel kapcsolatban volt nekem is meglepő tapasztalatom – mondta Elizabet keserű nevetéssel. – A mosdóban egy csoport fiatal lány állt a tükör előtt, a hajukat igazgatták, meg a ruhájukat nézegették. Ugráltak, az egyik a lábamra is lépett, aztán a többi elkezdett kacagni. Nagyon kellemetlenül éreztem magam. Persze, nem értettem, mit beszélnek, de egyikük sem köszönt.

– Ezt én is megfigyeltem – tette hozzá Hans, – hogy nem sokan jöttek oda köszönni. Szent csókkal csak az idősebbek köszöntek.

– Sajnos, ez teljesen kiment a szokásból – mondta Péter. – Valóban csak az idősebb nemzedék gyakorolja, a fiatalok ezt nagyon furcsának tartják, meg nem higiénikusnak, vagy ki tudja, miért nem gyakorolják.

– Láttam egy csoport férfit egy körben állni – folytatta Hans a beszámolóját –, és odamentem hozzájuk köszönni. Nem beszélgettek egymással, csak álltak. Hú, borzasztó kínosan éreztem magam. Egy mosoly sem volt az arcukon,

úgy árasztották a hideget, hogy azt gondoltam, hamar elmegyek onnan, mert megfázom.

Péter és Elena összenéztek, és keserűen nevettek. Elena jegyezte meg csendesen:

– A „Júdás” csoport.

Hans értetlenül nézett Péterre, várva, hogy fordítsa le Elena megjegyzését.

– Jobb nem is beszélni róluk. Ők az elitek. Ők azok, akik nem is szeretnek elegyedni velünk, mert ők a „komo-lyak”, akik külső megjelenési forma szerint a gyülekezet példaképei. Csak ne ismerjék meg az emberek a valódi arcukat! De hát azok ők, amit sugároztak magukból. Hidegség, fagyosság. Csupa külső formáság. Amit viszont csinálnak, jobb, ha nem is tudja senki.

A vendégek megdöbbenve hallgatták, amint Péter kifejtette előttük a besúgói rendszer lényegét, amelynek legkitűnőbb munkásai az ilyen emberekből kerülnek ki.

– Mivel gerincük nincs, csak a hatalomvágy az, ami miatt egyenesen tudnak állni – jegyezte meg Péter szemmel láthatóan felizgatva magát. – Úgy látszik, csak az ilyen besúgó módszerekkel elért hatalmi pozíció reménye élteti őket.

Hans szemmel láthatólag szomorú ábrázattal hallgatta Pétert. Majd megszólalt:

– Nagyon kettős érzéseim vannak. Örülök, hogy ismét eljöhettünk hozzátok, de nagyon szomorú vagyok, hogy meg kellett tapasztalnunk a nagy lelki hanyatlást, amin az itteni gyülekezetek keresztülmennek. Ez a fájdalom annál is inkább nagy, mert amikor először jártunk itt, olyan közösségi életet tapasztaltunk meg, amelyet nem is gondoltunk, hogy még egyáltalán található a világon...

SZORUL A HUOK

Péter szíve összeszorult, amikor kivette a levelet a postaládából, és elolvasta a feladót. Hátrasétált a kertbe, és leült az almafa alá. Felbontotta a borítékot, és nagyot sóhajtvá széthajtotta a levelet.

„Kedves Péter testvér!

Isten békességét kívánom számodra!

Nekem, mint a pásztorok között a legkisebbnek jutott az a feladat, hogy közöljem veled a vének tanácsának együttes érzését.

Már sokszor lettél figyelmeztetve bomlasztó tevékenységed miatt a gyülekezetben, de úgy tűnik, semmi eredménye a veled való szerető munkálódásunknak. Most is nagy szeretettel kérlek a vének tanácsának nevében, hogy engedjél szerető intésünknek, és fogadd el, amire felhívjuk figyelmedet.

Sajnálattal vesszük tudomásul, hogy a vének tanácsának határozatait nem kívánod magadévá tenni, és nem akarsz beállni a szép sorba, amelyben a gyülekezet tagjai olyan engedelmesen követik előjáróikat.

Már figyelmeztettünk titeket, hogy az a külön kör, amit ti rendeztek, nagyon bomlasztó a gyülekezet számára. Először is, mivel nincs köztetek egy hivatalosan erre a célra felszentelt személy, nagyon könnyen tévelygés alakulhat ki, illetve az már ki is alakult körötökben, és mint egy kovász, terjed a gyülekezetben. A házaknál való összegyűlés nagyon káros, és a Bibliáról való külön beszélgetés csak tévelygést eredményez.

Ezért most is nyomatékosan szeretném felhívni a figyelmeteket, hogy ezt haladéktalanul szüntessétek be, és az erre vonatkozó ígéretet nekem írásban megküldeni szíveskedjétek.

Általános panasz ellened, hogy a pásztorok munkáját kritizálad. Gondolj Kóréra, Dátánra és Abirádra, hogy ők is ellene szóltak Mózesnek, és mi lett a végük. Úgy gondolom, nem szeretnél hasonló helyzetbe kerülni, ezért arra kérünk, hogy fogadd el az elöljáróid döntését minden feltétel és felülbírálat nélkül.

Nem szeretnénk fenyegetőzni, de ha nem tudsz kérésünknek eleget tenni, kénytelenek leszünk a gyülekezetből téged kirekeszteni, hogy a közösséget megőrizzük a további romlástól.

Várom válaszodat. Sorsod a kezeden van gyülekezeti jövődet illetően.

Szeretettel: Mihály

Elena éppen az ebédet készítette, amikor Péter átadta neki a szétnyitott levelet anélkül, hogy egy szót is szólt volna.

– Ki írta? – kérdezte Elena.

– Csak olvasd el, és majd megtudod.

Elena kihúzta az asztal alól a széket, leült, és elkezdett csendben olvasni. Péter a szekrénynek támaszkodva várta, míg befejezi. Amikor végzett a levéllel, egy nagy könnycsepp gördült le az arcán.

– Őszintén mondom, erre már számítottam.

– Én is – jegyezte meg Péter csendesen. – Az utóbbi időben egyre több jele volt annak, hogy nem fognak minket sokáig túrni a gyülekezetben.

– Miért félnek annyira attól, ha valaki a Bibliát tanulmányozza?

– Mi soha nem tudunk az ő eszükkel gondolkozni. Veszélyt látnak benne. Legalábbis azt mondják.

– Jó, én ezt talán meg is érteném – mondta Elena –, de ha valóban annyira féltik a gyülekezetet a tévelygéstől, ak-

kor miért nem foglalkoznak a hamisságokkal. Olyan sok feketemunka, adócsalás, meg mennyi minden van.

– Egyik-másik ilyen dolog ellen ők is szólnak, ha nem is minden hamisságot vagy világi dolgot tesznek szóvá, de azoknak, akik ezt teszik, semmi felelősségre vonástól nem kell tartaniuk. Ha viszont valakik igyekeznek a Biblia igazságát mélyebben megismerni és életüket aszerint beállítani, sőt ha még erről a gyülekezetben beszélnek is, akkor állandó összeütközésbe kerülnek a vezetőséggel.

Elena figyelmesen hallgatta Pétert, és megkérdezte:

– Mi lehet ennek az oka?

– Legyünk óvatosak, mert nem látunk bele a másik ember lelkébe – magyarázta Péter. – De az Ige azt mondja, hogy gyümölcseikről ismeritek meg őket. A Galáciai levélben azt írja az apostol, hogy amint régen a test szerint való üldözte a Lélek szerint valót, úgy van most is. Igazából a világ két formában jelentkezik a gyülekezetben is: pénz és hatalom. Kit melyik fog meg. A hatalomvágy képes egy olyan rangsor szerinti rendszert kiépíteni, ahol minden olyan dolgot ellenőrzése alá von, ami hatalmi pozícióját gyengíthetné. Szerintem a dolog teljesen egyszerű. Ők nem attól félnek, hogy mi eltévedünk, tehát nem a mi lelkünket féltik, mert akkor féltenék azokét is, akik a pénz nyomorult rabszolgáivá váltak. Amíg szolgák voltak, örültek annak, ha valaki segített a munkájukban és a gyülekezetet építette; amióta viszont urak lettek, rettegnek attól, hogy valaki nagyobb tekintélyt szerez, és ezáltal a saját tekintélyük csökken.

Péter összekulcsolt kezére támasztotta a fejét, az asztalon előtte feküdt a fehér lap, rajta a toll. Egy mélyet sóhajtott, felvette a tollat, és elkezdett írni.

„Kedves Mihály testvér!

Megkaptam leveledet, amelyre egy kicsit már számítottam is. Az utóbbi időben valóban nőtt a feszültség a gyülekezet vezetése és a tagok egy része között, ez természetesen nekem is nagyon sok gondot, sok vívódást okoz.

Én úgy gondolom, számodra már teljesen egyértelmű, hogy miért nem akarom a vének tanácsának határozatait elfogadni, hiszen erről már beszéltem. Ezek a döntések és rendeletek, amelyeket ti hoztok, nem egyeznek a Bibliával. Én pedig eddig sem voltam hajlandó elfogadni olyat, amelyik azzal nem egyezik, még akkor sem, ha valaki azt állítja, hogy a Szent Lélek utasítására hozott ilyen rendeleteket. Ugyanis teljes meggyőződésem, hogy a Szent Lélek soha nem ad olyan utasítást, ami ellenkezik a Szentírással.

Én is látom, hogy a tagság egy része szépen beállt ebbe a libasorba. De egy kicsit nézzétek meg, hogy ezek mennyit olvassák a Bibliát! Nézzétek meg, milyen a hívő életük! Akkor megérthetitek, miért jó ez a rendszer ennek a népnek. Azért, mert ha emberi rendelkezéseiteknek eleget tesznek, akkor élhetik világias életüket kedvük szerint, és szolgálhatnak a világi gazdagságnak (Mt 15,6-9); és mégis egy vak reménységgel, mint alázatos emberek, készülnek az örök időkre.

Ehhez szeretnék idézni Jeremiástól egy igeverset: „A próféták hamisan prófétálnak, és a papok tetszésük szerint hatalmaskodnak, és az én népem így szereti.”

Ami nekem a legnagyobb gondot okozza, hogy a közösség régebbi, szép rendjét teljesen megváltoztattátok. Régen ugyanis a gyülekezet a Lélek erejével a pásztorral közösen munkálódott minden kérdésben, és így mindig megtudtuk az Úr akaratát. Most viszont egy központilag irányított rendszert vezettetek be a pravoszláv egyház mintájára, ahol minden kérdésben központilag kell dönteni, a gyülekezet véleményét pedig figyelmen kívül lehet hagyni. Ez természetesen a tagok életének további ellaposodását eredményezte,

mert elég nekik kényelmesen beülni a padokba, és mindent megmondotok nekik, hogy mi lesz a „jó”.

Természetesen, a hétköznapi életükkel nem sokat törődtek. A sok hamisság, a csalások, a feketemunka, a pénz hajszolása, a szórakozások olyan méreteket öltöttek, amelyek a gyülekezetet teljesen tönkretették. Mindenki tehet immár mindent, amit akar, senki nem foglalkozik velük. Hol van már az az idő, amikor a pásztorok látogatták a hívő családokat, hogy éberén örködjének a lelkek életük felett!?

Most helyettük ott vannak az általatok támogatott „júdások”, akiknek így van lehetőségük a ranglétrán felfelé haladni, mert ti igyekeztek is megjutalmazni a munkájukat. A vezetői székekbe ilyen embereket ültettetek be, akik pedig igyekeztek az Ige tiszta tudományát szolgáltatni a közönségnek, azokat onnan letaszítottátok. Eretnekséggel vádoljátok őket anélkül, hogy megvizsgálnátok az igei látásukat, hogy egyeznek-e a Szent Írásokkal.

Ilyen besúgó információkra alapozzátok a munkátokat, és ahelyett, hogy rendreutasítanátok ezeket az embereket, hogy bibliai úton rendezzék másokkal a kifogásaikat, még inkább támogatjátok őket istentelen eljárásaikban. Az elmondásaik alapján vádoltok minket a biblia-óráinkért, amikor összejövünk böjtölni és imádkozni. Mi ugyanis szeretnénk a régi buzgóságot ismét felidézve készülni az Úr visszajövetelére.

Ti ezt nem fogadjátok el a lelkek számára hasznosnak, sőt egyenesen eretnekségnek nevezitek, és mindent megtesztek, hogy feloszlássátok. Ezzel kimondjátok azt, hogy nem Istentől való. Mert ha úgy gondolnátok, hogy Őtől való, nem mernétek ellene tenni. Ha viszont nem Istentől van, akkor nem lehet mástól, csak az ördögtől. Nem féltek attól, hogy ha mégis isteni munka az, ami ellen mentek, a Szent Lélek elleni káromlás bűnében vagytok? Olvassátok el Máté evangéliuma 12. fejezet 24-32. verseit!

Még egy tévedésben szeretnék kiigazítani titeket. Lehet, hogy soha nem gondolkoztatok még el azon, hogy amint a régi népnek Mózes volt a közbenjárója, és Kóré és társai ő ellene támadtak, ugyanúgy most Krisztus a közbenjáró (1Tim 2,5), és aki ellene támad, az Kóréhoz hasonlóan elveszik (Zsid 10,28.29).

Ez valószínű abból a súlyos tévedésekből származik, hogy magatokat Isten és ember közötti közbenjárónak tartjátok, és egyre inkább tagadjátok azt, hogy a Szent Lélek ki nyilatkoztathat valamit egyszerű hívők számára is (Jn 14,21-26). Minden hitelvi dologban, mindenkinek a feladatában központilag döntötök, és aki nem ért egyet döntéseitekkel, hitelvi felfogásokkal, vagy olyan dolgot végez, amivel nem ti bíztátok meg, hanem az Úr, azt nem ismeritek el, hanem rendbontónak tartjátok, és a közösségből való kiátkozással fenyegetitek.

Remélem, egyértelműen leírtam a nézetemet. Ha valamilyen nem az Ige szerint látom, és ti azt az Igével alátámasztva úgy tudjátok felmutatni, hogy annak sehol nem mond ellene a Biblia, akkor azt szívesen elfogadom. De azt ne várjátok el tőlem, hogy olyat fogadjak el, ami ellenkezik a Bibliával, mert ezt semmiképpen nem akarom megtenni.

Ez hitem bizonyossága, emellett szeretnék kiállni, amíg az ellenkezőjéről nem győződöm meg.

Szeretettel: Péter

Péter fát hasogatott, amikor egy autó állt meg a ház előtt. Borisz jött. Már legalább két év telt el, amióta nem tette be a lábát hozzájuk. Péter hamar ráérezett látogatása okára.

– Nagy bajba kevertél – mondta Borisz, amikor leült a felkínált helyre. – Tegnap este felhívott Mihály testvér, és felolvasta a levelet, amit írtál neki. Soha nem láttam ilyen idegesnek. Miért írtad neki azt a levelet?

– Én csak az ő levelére válaszoltam. Nem tudok szó nélkül hagyni ezeket a kérdéseket. Ha felolvasta a levelet, akkor biztosan tudod, miért.

– Péter – szólalt meg ismét Borisz nagyon gondterhelt ábrázattal –, hidd el, hogy nagyon nehéz helyzetben vagyok. Igazából szeretlek, és azt is tudom, hogy a Biblia szerint jársz el. De értsél meg engem is, kérlek! A vének tanácsával szembehelyezkedni nem...

Hirtelen elhallgatott. Szemmel láthatóan óriási küzdelem volt benne. Péter őszintén megsajnálta.

– Nem akarsz, vagy nem mersz?

– Nem tudom. Olyan sokat vívódom, és nem tudom a dolgokat a helyükre rakni. Egyrészt úgy látom, hogy igazad van abban, amit írtál... Másrészt valóban nem tudok elmentmondani a feletteseimnek. Nem tudom, miért. Érzem, hogy sok minden nem jó, vagy a legtöbb minden nem jó, de valami megakadályoz, hogy ellenálljak. A békesség kedvéért le kell mondanunk a magunk igazáról.

– Borisz – szólalt meg Péter nagyon fájdalmas hangon –, a békesség kedvéért meg kell alkudni a gonoszossággal? Ezt tették az apostolok? Ezt tette Jézus? Nem gondolod, hogy ezzel nyitunk utat a hamisságnak a gyülekezetben? Te ismered az Igét, hosszan sorolhatnánk azt, hogy Istennél mennyire nem fér össze a hamisság az igazsággal. Az elődeink éppen azért szenvedtek, mert nem voltak hajlandók elfogadni a hamisságot, hanem minden körülmény között kiálltak az igazság mellett. Ha kellett, életük árán. Ma meg Jézus árulói lettünk, aki maga az igazság? Nem veszed észre, hogy éppen ez okozza a gyülekezet hanyatlását és minden területen a szeretet meghidegülését?

Borisz lehajtott fejjel hallgatott. Péter egy kis szünet után folytatta:

– Hidd el, én is szeretem a békességet. De nem azt, amit a világ ad. Csak azt, amit az Úr ad a szívbe, és ennek feltétele, hogy a hamissággal szakítsunk.

– Nézd, Péter – mondta Borisz hirtelen felemelve a fejét – , Mihály kiadta nekem utasításba, hogy zárjalak ki a közösségből.

Pétert hideg zuhanyként érte Borisz kijelentése. Annak ellenére, hogy mindig számított erre, különösen Mihály levele óta.

– És meg fogod tenni?

– Nem. Azt mondtam neki, hogy ne haragudjon, de én ezt nem tudom megtenni. Azt válaszolta, hogy nem baj, akkor ő eljön a jövő vasárnap, és majd ő megteszi...

– És mit válaszoltál rá?

– Semmit...

Iván és Mária még ebéd előtt átmentek Péterékhez.

– Miért tetted ezt, Péter? – kérdezte Iván szemrehányóan.

– Mit?

– Hogy kizárattad magad. Ha nem lettél volna olyan makacs, akkor nem történt volna meg. Tudod jól, hogy ezekkel az emberekkel nem lehet ujjat húzni. Úgyis ők az erősebbek. Gondolnod kellett volna a gyerekeidre, már elég nagyok. Biztosan értetlenül fognak állni a dolog előtt, és lehet, hogy meg is botránkoznak, és otthagyják a gyülekezést.

– Iván – kezdte Péter komoly képpel a magyarázatot –, én nem zárattam ki magamat, csak nem tudtam megalkudni olyan dolgokkal, amelyek nincsenek a Bibliára alapozva.

– Ezt én értem. De tudomásul kell venni, hogy ez az egész csak politika. Olyan, mint a világban. Ha nem politizálsz, meghalsz. Kidobnak. Itt már nem lehet őszintének lenni. Ha szembe kerülsz velük, addig forgatnak, amíg valami olyat nem tudnak kisedni a szádból, amivel megfoghatnak. Politika az egész...

– Tudom, Iván. De én inkább a hitet választottam...

A LENYUGVÓ NAP

Péter úgy érezte, hogy nem képes megtenni az utolsó métereket. Egész testében remegett. Belépett a házba, egyenesen a szobába ment, és levetette magát az ágyra.

– Nem is vettem észre, amikor visszaértél – fogta meg gyöngéden Péter vállát Elena –, mit mondott az orvos?

– Küldi a mentőt.

– Micsoda! – kiáltott Elena kétségbeesetten.

– Tüdőgyulladásom van. Azt mondja, nem tud felelősséget vállalni, ezért beküldött a kórházba. Hamar itt lesz a mentő.

Elena letérdelt az ágy mellé, fejét Péter vállára tette, és testét rázta a zokogás. Nagyon sötét felhők gyülekeztek a jövő felett.

– Ne sírj! Lehet, hogy hamar vissza is jövök...

Elena kívül várakozott a kórház folyosóján, amíg Pétert az orvos vizsgálta. Tíz perc múlva kijött az orvos. Elena megszólította:

– Doktor úr, tud valamit mondani a férjem állapotáról?

– Úgy néz ki, hogy komolyabb tüdőgyulladás alakult ki, ezért néhány napra bent kell tartanunk megfigyelésre. Fél órát tessék már itt várakozni, addig elintézzük a papírokat, és utána be tud menni hozzá a kórterembe.

Még húsz perc sem telt el, egy ápolónő jött egyenesen Elenához, és barátságos hangon szólította meg:

– Jöjjön velem, legyen szíves! Férje megkapta az ágyát, most tud vele beszélgetni, ha szeretne.

– Ne sírj, drágám, így nekem is sokkal nehezebb. Az Úr tudja, miért engedte meg ezt a betegséget. Tudod, hogy azoknak, akik Őt szeretik, minden a javukra válik.

– Tudom – suttogta Elena.

– Majd imádkozom érted, értetek. Itt most lesz időm.

Másnap kora délután Iván jelent meg váratlanul Péter ágya mellett.

– Péter, hogy vagy?

– Ó, köszönöm, hogy bejöttél. Gyengén... Úgy érzem, hogy lassan elmegyek.

– Haza?

– Igen, haza. Oda, ahonnan már soha nem jövök vissza.

– Nem mondj ilyet, Péter! Még otthon a családot, a feleséged.

– Tudom, Iván, de egyszer véget ér nemcsak a hosszú, hanem a rövidebb út is...

– Az elmúlt napokban sokat szenvedtem. A múlt éjszaka szinte semmit nem aludtam. Nagyon komolyan felülvizsgáltam az életemet, és szó szerint megijedtem...

Majd fojtott hangon tette hozzá:

– Péter, bocsáss meg mindenért...! Nagyon fáj.

– Iván – kezdte Péter gyenge hangon –, nagyon az utolsó időkben vagyunk. Olyan nehéz időket élünk... Sokat imádkoztam érted, mert szerettelek. És most is szeretlek, és imádkozom érted...

– Attól félek, hogy már késő. Olyan hosszú utat tettem meg, és olyan nagy lejtőn, hogy talán már nem is tudok visszamenni.

– Nem késő, Iván, most még nem késő. Most még búcsút mondhatsz annak, ami a világhoz kötött, most még megtérhetsz. Most még nem késő... , de lehet, hogy egyszer örökre késő lesz. Örökre – mondta elhalkuló hangon.

– Megtérek. Muszáj...

– Ó, Iván, ezt már sokszor mondtad.

– De most komolyan gondolom. Imádkozzál értem! Nem vagyok boldog. Nincs békességem. Ha így kellene elmen-nem, jaj, nem is szeretek belegondolni...

Másnap délután Mária a falutól egy kilométerre levő buszmegállóban várakozott. Megígérte Elenának, hogy ki-megy elé, amikor jön vissza a látogatásból. Hosszúnak tűnt a várakozás a nagy hidegben. Végre megérkezett a busz.

– Mi történt? – kérdezte ijedten, amikor meglátta Elena kisírt szemét.

Elena nem válaszolt. Barátnője nyakába borult, és most igazán kitört belőle a sírás. Egy ideig álltak, sírva mind a ketten. Azután Elena összeszedte maradék erejét, és alig hallható hangon megszólalt:

– Péter elment... Nem jön vissza soha többé. Tegnap délután bent voltam nála, és az orvossal is találkoztam. Azt mondta, hogy válságos az állapota, és készüljek fel a leg-rosszabbra. De még tudtam vele beszélni.

Egy darabig csendben ballagtak egymás mellett a faluba vezető úton.

– Nagyon nyugodt volt. Olyan békesség sugárzott a szá-vaiból, a tekintetéből. Azt mondta, hogy ő most már elmegy a mindenek útján, de én még úgy gondoltam, hogy marad velünk egy kicsit. De most már valóban elment. Itthagytott mindent, mindenkit... Ő már az angyalokkal ünnepli ezt a karácsonyt.

Dániel és Olga jött velük szembe autóval. Intettek a két asszonynak, és tovább hajtottak anélkül, hogy megálltak volna.

Elena megállt ott, ahol a Máriáék tanyájához vezető ös-vény kiágazott az útból.

– Hazakísérlek, drágám – mondta Mária gyengéden.

– Köszönöm... Nézd milyen békésnek látszik innen a fa-lu – mondta Elena csillogó szemmel.

Innen jól látszottak a falu körüli tanyák és az imaház. A lenyugvó nap bíborszínűre festette a téli tájat. A dombokon

és a völgyekben szétszórt tanyák kéményeiből egyenesen felfelé szállt a füst.

Elena gondolatába egyszerre megélénkült a múlt és a jelen. Ahogy ott állt és nézte a falut, emlékeibe visszajöttek a régi, szép idők. Amikor még titokban gyűltek össze Gorcsukék tanyáján, amikor olyan bensőséges volt a közösség élete, amikor még semmi másnak nem volt értéke, csak annak a tiszta szeretetnek, amelyet az Úr Jézus arca sugárzott rájuk. Eszébe jutott, amikor Péter elfogadta a Megváltót, aminek mindnyájan úgy örültek. Felelevenedett előtte az az idő, amikor még eljártak egymáshoz, amikor még minden időt kihasználtak, hogy együtt lehessenek.

Most ez a múlt is csak nagy fájdalomként nehezedett a szívére, ahogy nézte a békés tájat, amint a lemenő nap utolsó gyenge sugarait árasztotta rá, hogy azután teljesen letűnjön a nyugati horizonton, hogy a sötét, hideg éjszaka rátelepedjen a falura, a tanyákra, a hívő családokra, a gyülekezetre és annak dicső múltjára...

TARTALOMJEGYZÉK

Amikor még égett a tűz	3
Angyalokat várva	14
A levél.....	22
Németországban	26
A pénz beszélni kezd	34
Lejtőn	43
Lankad a tűz	54
Tíz év múlva.....	63
Megszólalt a kürt.....	75
Újra vendégek	83
Szorul a hurok	94
A lenyugvó nap.....	103